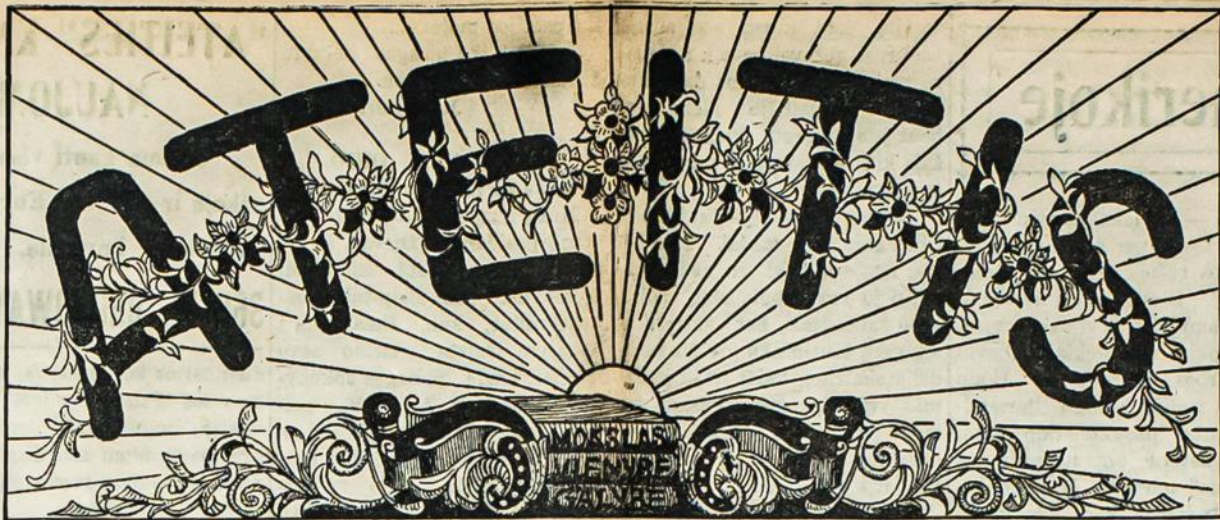

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS "ATEITIS"

Leidžia Ateities Kooperacijos Draugija, Ink., Pėnyčiomis, So. Boston, Mass. Prenumerata metams: Suvienyose Valstijose .. \$2.00 Kitose viešpatystėse \$2.50

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

LITHUANIAN WEEKLY

"ATEITIS"

Published Fridays by Ateitis Co-operative Association, Inc. at So. Boston, Mass. Yearly Subscription: In the United States ... \$2.00

LOZANOJ LIETUVIŲ SEIMAS.

Nelaimė italų fronte.

Vokiečiai traukiasi iš Rusijos.

Prancūzų smugis ties Laon.

Karės žinios.

Pereita savaitė pasižymėjo trumpu, bet perkuniškai smarkiū prancūzų smugiu ties tvirtove Laonu. Vienos paros bėgyje prancūzai paėmė keletą miestukų ties Laonu ir 7500 vokiečių nelaisvių. Užėmimas tų miestukų turi didelės svarbos, kadangi nuo jų atsidaso reginys į visą Laono tvirtovės apylenkę.

antrų metų italai buvo užėmę, bet jau yra įsiveržę ir į pačių italų žemę ir paėmę Udino miestą, kuris stovi už 10 mylių nuo italų-astrų sienos. Per 100 varstų ploto italai greitai traukiasi atgal, o vokiečiai juos vejasi. Ligšiol vokiečiai giriasi paėmę į nelaisvę 100 tukstančių italų kariuomenės ir 700 kanuolių. Vietnatinė linija, kur italai galės atsispirti prieš vokiečius, tai Tagliamento upė, esanti už 25 varstų nuo Udino miesto į vakarus. Prancūzai ir anglai vakar laikė tarybas, kaip suteikus italams umos pagelbos ir tuojau pradėjo gabenti kariuomenės ir kanuolių į Italiją. Šis vokiečių smugis Italijai yra išrokuotas pakėlimui vokiečių ir, labiausiai austrų liaudies upo ir noro toliau kariauti. Mat, Vokietijoje kilo laivyne maištų, viduje žmones pradėjo reikalauti taikos, o Austrijoje pradėjo augti slavų maištingas upas, tai ši "nauja" pergalė turės tą visą nuslopinti. Karės žinovai, sako, kad tai dar paskutiniai pasiūtę šuoliai vokiško žvėries, suspausto iš visų pusių, ir ši jų pergalė nieko kito neduos vokiečiams, kaip tik prailgins karę.

Užsieniuose.

Vokiečių socialistai.

Neseniai buvo visotinis vokiečių socialistų suvažiavimas Wuerzburgo mieste. Tai buvo pirmas visotinis socialistų suvažiavimas nuo pradžios karės. Tame suvažiavime paaiškėjo, kad vokiečių socialistų skaičius baisiai sumažėjo. Sulyg suvažiavimo raportu 1914 metais vokiečių socialistų partijoje buvo 1.085.905 žmones; jų tarpe 911.151 vyrų ir 174. 154 moters, o 1917 metais beliko vos 243,601 išviso ir tame skaičiuje 176,453 vyrų ir 66.608 moters. Reiškia vyrų sumažėjo per tris metus karės penkis kartus, o moterų nebeadaugio tris kartus. Mat, kaizeris pasirupino pirmiausiai pastatyti į frontą socialistus, o jų moteris suvaryti į amunicijos dirbtuves. Įstabu, kad upačiai sumažėjo socialistų skaičius Berline ir Rytų Prusuose.

Anglų kariuomenė Prancijoje.

Anglų parlamentas priėmė rezoliuciją, išreiškiančią padėką laivynui ir armijai ir visoms jos dalims. Lloyd George, kalbėdamas prie tos rezoliucijos priėmi-

mių dalykų. Iš tų dokumentų yra sužinota, kad caro valdžia 1914 m. išleido slaptųjų agentų šnipų laikymui 600.000 rublių. Tame skaičiuje Kauno gubernijoje buvo išleista tarp 4 ir 5 tukstančių Suvalkų gub. apie 10 tukstančių, Kurliandijoje 9 tukstančiai. Mažiausiai išleidavo Olonecko gubernijoje, tik 300 rublių metams.

Vienas prieš keturis.

Pranešimas iš Romos sako, kad italai todėl neatsilaiko prieš vokiečius dabartiniame jų užpuolime, kad vienas italas stovi prieš keturis teutonus.

Brazilija karėje.

Brazilijos atstovų rumas 197 balsais prieš vieną nutarė paskelbti karę Vokietijai.

Amerikonai jau trenšėse.

Nuo spalio 27 d. kitos Amerikos kariuomenės dalys sulyg oficialiu pranešimu iš Washingtono atsidurė trenšėse drauge su prityrusiais prancūzų kareiviais. Tą pačią dieną 6 val. išryto amerikonių kanuolės pirmu kartu šovė į vokiečius. Tie atsakė ir taip pradėjo šūvis po šūvio mainytis iš vienos ir antros pusės. Pirmo iššautojo šovinjo lukštas bus atvežtas prezidentui Wilsonui. Prancūzų kareiviai džiaugsmingai pasitiko amerikonus.

500 batalijonų prieš italus.

Sulyg Paryžiaus laikraščio "Petit Parisien" prieš italų dabar eina 350 tukstančių austrų ir 10 vokiečių divizijų. Su teutonų kariuomene drauge eina austrų imperatorius Karolius ir vokiečių generolas-kvartmeisteris Ludendorfas.

Vokiečių kancleris Michaelis.

Pereita savaitė buvo pasklėjusios žinios iš Amsterdamo, Olandijoje, kad vokiečių kancleris Michaelis rezignavo iš savo vietos. Spalio 28 d. ta žinia vėl pakartojo.

Sinn Fein'eriai.

New Yorko laikraštis World paduoda žinią, kad Airijos sostinėje, Dubline, pasibaigė arių revoliucionierių, vadinamų Sinn Fein'erių konvencija, kurioje buk gavę viršų priešininkai ginkluoto sukilimo ir jų vadovu išrinktas De Valera. Yra nuomonė, kad dabar Sinn Fein'erių judėjimas pakryps į konstitucijos, ne revoliucijos vėžes.

Rusų taikos planas peržiūrėta.

Kareivių ir Darbininkų Taryba nutarė peržiūrėti savo taikos planą išnauro, kadangi buvo surasta, kad pirmasis taikos planas nėra patenkinantis.

Pranešimai iš Petrogrado, sako, kad anglų pasiuntintys Rusijoje Sir Buchanan matėsi su užsienio reikalų ministriu Tereščenko ir tas davė užtikrinimą, kad Kareivių ir Darbininkų taikos sąlygos nėra priverstinios rusų valdžios aktyse.

Buvęs dumos pirmininkas Rodzianko, pirmininkavęs Maskvoje konservatyviam suvažiavimui apie tąs taikos sąlygas išsireiškė taip, kad, jei Rusija susitakintų dabar ir apleistų savo talkininkus, tai ji galėtų būti nuveikta, padalinta į daugelį dalių ir atskirta nuo visos Europos.

Caro valdžios šnipai.

Senosios rusų valdžios arkvai yra revoliucionierių rankose ir iš jų yra patirta daug įdo-

Nori kariauti.

Diduma paimtųjų kariuomenėn jaunųjų vyrų nori kuogreičiau važiuoti į Pranciją kariauti. Kuomet jiems buvo duodama pasirinkti stoti į kariaujančias dalis armijos, ar nekariaujančias, tai dauguma jų stodavo į pirmasias.

"Musų nacija negali nieko kito turėti iš tokios kariuomenės, kaip tik augščiausį pasididžiavimą", taip praneša karės sekretorius, kuris aplankė neseniai rytų ir pietų kareivių stovyklas.

Cukraus netruks.

Iš Louisjana valstijos praneša, kad viena amerikonių cukraus kompanija užpirkto du šimtu milijonų svarų cukraus, kuris yra skiriamas rytų valstijoms.

Laisvės paskola.

Iš aplamų apskaitymų Washingtono išeina, kad antroji Laisvės paskola davė Suvienytoms Valstijoms 3 milijardus 200 milijonų dolerių. Padarius galutiną apskaitymą ta suma gal dar žymiai padidės.

Lietuviai pasidarbavo.

Bostono svetimosiose šalyse gimusių ir ateivių piliečių komitetas antrajai Paskolai praneša, kad lietuviai visur Bostono apylenkėse parodė savo ištikimybę šiai šaliai ir visi pirkto antrosios Laisvės paskolos bondus.

Pabrangus laišku siuntimas.

Nuo lapkričio 1 d. š. m. ant laišku reikės lipdyti stampą 3 centų, o ne dviejų ir prie atviruko 2 centų, o ne vieno, kaip pirmiau.

Pasiulymas Billy Sunday.

Vienas Bostono liuteronių laikraštis siulo garsiam pamokslininkui Billy Sunday, kuris gerai nusimano apie žmogaus širdį važiuoti į trenšes Prancijoje ir padėšinti kareivius į mušį.

Kas padės išlošti karę?

Maisto administratorius Hoover'is išleido pranešimą apie pasaulio maisto stovį, kuriame sako, kad laiviai, kviečiai ir kiaulės padės išlošti karę, jei jų užtektinai turės Suvienytos Valstijos ir Kanada ir šelpis talkininkus, nepaisydami submarinų.

Gali paimti valdžia.

Visas išdirbystes, kurios gamina nesvarbius kareivius dalykus, gali paimti valdžia į savo globą ir sustabdyti jas.

U-laivas atakavo.

Keli Amerikos kongresmonai ir senatorius plaukė į Pranciją pasižiūrėti Amerikos kariuomenės. Pakelyje juos atakavo vokiečių U-laivas, bet be pasekmių.

Paims vokiečių nuosavybes.

Suv. Valstijų valdžia paskyrė tam tikrą komisorių, kuris paims valdžios globon visus vokiečių, kaizerio pavaldinių, nuosavybes Suvienyotose Valstijose.

MIKO PETRAUSKO KONCERTAI.

Spalio 20 d. McCaddin salėje buvo M. Petrausko koncertas, kuris buvo parengtas tam tikro komiteto priešakyje su pp. M. W. Bush ir S. E. Vitaičiu. Koncerto programa gana įvairi: dalyvavo p-lė V. Putvinskaitė ir p. Gutauskas iš Montello, Mass, Pruselaitukas iš Waterburio, Conn. Iš New Yorko dalyvavo p-lė Petronėlė Jurgeliūtė, pp. Butėnas, K. Kriaučiūnas, p-lė J. Vidrinskiūtė, Kulbokūtė ir p. S. E. Vitaitis. Visi dainininkai duotis Brooklyniečiai buvo užganėdinti.

Spalio 25 d. buvo Philadelphia, Pa.

Spalio 28 d. buvo Newarke, N. J.

Visose vietose publikos buvo labai skaitlingai prisirinkę.

YČO KABLEGRAMA.

Kun. Tamas Žilinskas Bostone 26 d. š. mėn. gavo sekančią kablegramą iš Stokholmo: Where is Jonas. Wire Aukštulis. Ytchas. Vertime: Kur yra Jonas (kun. Žilinskas). Mušk kablegrama Aukštuoliui. Yčas.

Ši kablegrama reiškia, kad g. Yčas šiuo laiku buvo Švedijoje Stokholme ir gal ten įvyko lietuvių suvažiavimas su atstovais iš užimtosios Lietuvos. O gal tai mušė telegramą gerb. Yčas pakelui į Lietuvii konferenciją Šveicarijoje, kuri turėjo būti spalio 20 d. Lausannoje.

Pripažino balsavimo tiesas.

Prezidentas Wilsonas savo kalboje New Yorke prieš sufragiųjų vadovus pripažino reikalingumą visose valstijose suteikti moterims balsavimo tiesas.

Sugavo.

Šeši iš dešimt vokiečių belaisvių, pabėgusių iš McPherson vokiečių belaisvių stovyklos tapo sugauti netoli Atlantos, Georgia.

Turi būti visi amerikoniai.

Bostono Laivininkystės Taryba nutarė, kad ant visų Suvienytųjų Valstijų laivų tarnautojai turi būti tikri amerikoniai.

Nėra dividendų.

Bostono augstutinių traukinių (elevatorių) kompanija paskelbė šį mėnesį, kad pelno tiek nedaug turėta pereitą bertainį metų, kad dividendo dalininkams nebus mokama. Tai pirmas atsitikimas, kad tokia didelė kompanija nemokėtų dividendų.

Ateities Kooperacijos B-vės direktorių susirinkimas bus lapkričio 3 d. 1917 m. 5:00 v. vakare.

Paskaitos Ateities Kooperacijos B-vės perkeltos į kitą savaitę ir bus lapkričio 9 d. Lietuvių svetainėje. Taipgi bus debatai. Sekr.

Lietuviai Amerikoje

CHICAGO, ILL.
 Chicago lietuvų gyvenimas. Klerikalai ir jų darbai Dievo garbei. Socialistai. Tautininkai. Gaudagrašiai. Lietuvės moters.

Čia, kaip paprastai, lietuvių judėjimas miega. Šios karės laike Chicago lietuviai, jeigu būtų nors kiek dirbę, būtų galėję daug savo tėvynei pasitarnauti. Bet mat ir čia lietuviai išsiskirstę į sroves. Klerikalų srovė Chicagoje, daugiau negu kur kitur, yra seniai savo visą judėjimą padėjusi ant Romos aukuro. Čia jeigu klerikalai daro nors mažiau, ir didžiausį darbą, tai vis užpakalyje viso darbo yra užslėptas juodojo klerikalizmo tikslas. Čia anais metais buvo rengiamas žalgirio apvaikšiojimas ir, kad padarius pasėkmingesniu, tai klerikalai kvietė ir tautininkus prisidėti. Kada tautininkai pamatė juodą klerikalizmo politiką tame apvaikšiojime ir pasitraukė nuo jų, tai, žinoma, apvaikšiojimas, nors nepasekmingas, bet buvo pilnai išnaudotas juodojo klerikalizmo sustiprinimui. Tas pats buvo su rengimu, pradžioje karės, politinių seimų. Kunigai viską darė, kad tik išnaudojus tą taip brangų laiką juodajam klerikalizmui.

Kada kunigai pamatė, kad jie su savo parapijonais gali daryti, ką nori, tai jie pradėjo važiuoti toliau. Lenkams popiežius apskelbė katalikų bažnyčiose dieną, tai tą dieną Chicago lietuviai kunigai savo bažnyčiose rinko lenkams aukas su visu pasišventimu, surinkdami tokiu būdu iš savo parapijonų labai daug pinigų. Lietuvių Dienoje, kada visoj Amerikoje buvo renkamos aukos mirštantiems badu lietuviams, tai Chicago kunigai savo bažnyčiose nepasivėlėjo rinkti aukų. Skaitant apyskaitas Chicagoje surinktų pinigų lietuviams, užtėmsi labai daug aukų, suplaukusių iš svetimauciu bažnyčių, žinoma, ne iš katalikų, bet neuztėmsi nei cento įplaukusio iš lietuvių bažnyčių. Kodėl? Todėl, kad kunigai tos dienos darbą negalėjo išnaudoti juodajam klerikalizmui. Mat, katalikai dirbo tą dieną išvieno su tautininkais. Paskui pereitą metų lietuviški kunigai Romos papo palaikymui taip vadinamą šv. Petro grašių surinko Chicagoje apie \$1300.00. Kada tas pats Romos papas, neva paskyrė lietuviams dieną, kurioje lietuviai galėjo prašyti viso pasaulio katalikų mirštančiai Lietuvai aukų, tai Chicago kunigai, netik kad nepasidarbavo ir neprašė kitatauciu katalikų aukauti tą dieną, netik kad Chicago dioclezijos antvyskupis nepaskelbė katalikų bažnyčioms tą dieną rinkti aukų mirštantiems lietuviams, bet visai mažai lietuviškose bažnyčiose rinko lietuvių kunigai aukų. Čia keli iš daugelio pavyzdžiai gali kiekvieną lietuvių pertikrinti, kiek musų kunigai yra patriotai.

Neseniai sukako 25 metai kaip pastatyta šv. Jurgio bažnyčia. Tai ir apvaikšiojota tos sukaktuvės! Padarė didžiausį turgų priebažnytinėje svetainėje ir ant šventoriaus.

Gero biznio darymui pripirkta kaulių, vištų, veršių, ožkų, žasų ir visokių kitų gyvūnų, idant būtų galima kuonodaugiausia iš parapijonų pinigų išvilioti. Taipgi bažnyčioje išsakyklos pripasakota, kad parapijonai suneštų, ką tik turi iš savo namų į tą turgų, ir aukautų Dievui ant garbės, kas jau čia neauka? Ir prinešė, net svetainė

nė lužo — ir viskas uždyka! Tas turgus tęsėsi per 8 dienas su žemiausios rūšies visokiais "zababonais". Dievui ant garbės buvo lošiami visi gyvūnai ir visokie kitokie niekniekiai. Dievui ant garbės Sausiedienė (kaip čia visi vadina kunigų "prietelką") taiko pasukti taip ratą, kad apsiotų ant neparduotos "klepkos" numerio. Kun. Makėsis matydamas, kad "daugguodojama Sausiedienė" taip gudriai suka ratą ant Dievo garbės, gražiai Sausiedienei pamerkia, duodamas jai suprasti: — "gudrus iš tavęs Dievo paukštėlis!" Kas čia viską jau ir atpasakos, kas tame turguje daryta! Surengta pabaigai didelis balius. Stalai apkrauti vištomis, keptais paršais, visokios rūšies "gožalkomis" ir rudžiais. Prisiškimo visokių pasturlakų parapijonų. Na, tai kad valgyta, tai valgyta — kad pradėjus gerti, reikėjo diržus atsileisti, nors per colį liuosiau! Čia ir prakalbos rėžta. Na, tai kad valgyta, tai valgyta — kad pradėjus gerti, reikėjo diržus atsileisti, nors per colį liuosiau! Čia ir prakalbos rėžta. Na, tai kad valgyta, tai valgyta — kad pradėjus gerti, reikėjo diržus atsileisti, nors per colį liuosiau! Čia ir prakalbos rėžta.

Socialistai taipgi stropiai veikia su energija, išpaskutinių naudoja, bet tik ne lietuvių naudai. Čia Chicagoje nemažai socialistų tuzy, kurie turi iš socialistų šiltas vieteles, bet nei vienas iš jų prie politikinio Lietuvos išliuosavimo nei gelbėjimo Lietuvos žmonių su žymiomis aukomis neprisidėjo. Socialistai, abelnai, gal but daugiausiai veikia: laiko visokių prakalbų, kur liejama kibirai pamazgy ant jiems nepatinkamų ypatų, jie rengia visokių protestų susirinkimus, jie organizuoja, visokias "vorkmanų" tarybas, bet konstruktyvio ir lietuvių tautai gero darbo padaro mažiausiai. Kada socialistai rengia prakalbas, tai visuomet renka aukas tai kokiam-nors revoliucijai, tai kokiam-nors socialistų laikraščiui, tai ant socialistų politinių kampanijų ir visų kitų galų, bet niekad jos neaukauti, nei aukų renka, nei mirštantiems Lietuvos žmonėms, nei Lietuvos politiniams reikalams. Musų socialistai bando žmonėms įkalbėti, kad esą labai dideli žmonių geradariai.

Nežinau ką jie gali gero žmoniui padaryti: žinau tik viena

dalyką, kad musų socialistai Lietuvos gerovei beveik nepadarė nieko ir lietuviams darbininkams nepagelbėjo nieko, jei bent juo sukurstė vienus priešais kitus ir įskiepijo neapykantą į jų širdis.

Trečios srovės — tautininkų Chicagoje yra mažai. Teisybė, visi nesocialistai ir neklerikalai, o jų yra daugiausiai, vadina save tautiečiais, bet susipratusių gerų tautininkų yra čia nedidelis skaičius, todėl ir jų veikimas yra silpnokas. Paskui dar ir tie patys nėra gerai susicementavę ir neretai jų darbams tie patys pakenkia.

Vienok to nežiurint, kad tautininkų yra čia mažai, bet aukomis kaip nukentėjusiems, taip ir Lietuvos politiniams reikalams, jie sudėjo ir deda labai daug. Šioje srityje jie yra pralenkę a bidvi pirmiau minėti srovi.

Girdėjau, kad ateinančią žiemą Chicago tautininkai mano energingai pradėti veikti. Dieve jiems padėk, nes taip jau seniai reikėjo!

Čia yra dar viena srovė, tai "gaudagrašių" srovė — musų didžiūma biznierių. Jie visi gyvena gražiai iš lietuvių, bet prie gerų darbų jie niekur neprisideda — jei bent užpulti, kur negal išsisukti. Jiems Lietuvos žmonių vargai nerupi. Jiems Lietuvos likimas yra svetimas! Jie tikri dolerių gaudytojai, tai jų idealas, jų — tikslas. Jie visoms srovėms geri iš kur tik gali pasekmingiau gauti dolerių be sunkaus darbo. Jie visi, beveik, ignorantai. Jie susirinkimuose, kuriuose by-kokios srovės dalykai svarstomi, nesilanko. Jie laikraščius neskaity. Jie pinigų krauja iš lietuvių, o jeigu kada jau kur važiuoja, tai į didmiestį ant "nikelšio" ir paskui eina į gražų "Amerikoniską restorantą", kad prisiliodavus savo pilvus ir pasirodžius amerikonomis savo ignorancija, nemokėdami nei dorai "prie stalo atsistėti. Tai tikri "gaudagrašiai", tai musų ketvirtoji srovė — "bepartyvė"! Jeigu mes musų biznierių užlaikome, kurie ant lietuviškų reikalų užpakalius atsukę visuomet yra, tai kokis gi skirtumas tarpe žydo ir lietuvių biznierių? Čia dar pasakysiu, žydai biznius turėdami tarpe lietuvių yra daug duosnesni, jeigu lietuvis ateina lietuvių reikalams aukų rinkdamas.

Čia reikia pasakyti, kad yra dalelė ir biznierių gerų tėvynainių, bet tai labai, labai maža dalelė, — kiti visi gaudagrašiai! Ar ilgai mes tuos lietuvių tikruosius parazitus tarpe savas laikysime ir savo skatikais juos penšime?

Chicago moters yra taipgi pasiskirsčiusios į sroves, kaip ir vyrai.

Klerikų moters dirba, kiek gali del savo srovės, — nors svarbaus nepadarė dar nieko.

Socialistų srovės moters dirba irgi: daro visokius susirinkimus su visokiais savotiškais protestais. Jos Lietuvos žmonių konstruktyvio darbo irgi daro mažai.

Tautininkės yra sutvėrę jau net dvi moterų S. L. A. kuopi ir ten jos stropiai varo gražų darbą: Jos įsteigė Vaikų Dieninę Globą, kurią jos palaiko, nors tas joms atsieina brangiai, vienok dirbdamos sunkiai varo naudingą konstruktyvų darbą.

Ketvirtos srovės moters, susidedančios iš "bakerių", ex-bankierių, smuklininkių ir kitokių biznierių, vadinančios save irgi "tautietėmis", netik kad nedaro lietuviams, iš kurių gyvena, nieko, bet toms moterims, kurios nori ką-nors veikti, kliudo. Jų darbai tai pasivažinėti automobiliuose, teatrus lankyti, laikyti tarpe savas "tea parties", kuriose apkalbama ir tyčiojama iš tų moterų, kurios veikia, kiek galėdamos. Tai gaudagra-

šių partijos moters....

Tai tiek iš Chicago lietuvų gyvenimo šiuom tarpu.
 Jurgis draugas.

CLEVELAND, OHIO.

Iš musų dirvonų ir nuoveikalų. Musų biznierių iš raisto sumanė pasidaryti "Dirvą", ir artojum parsikvietė žilabarzdį Jokubyną. Tam šiaip-taip raistą apvalius, kun. Halaburda į apvalytą raistą suleido savo kiaules, kurių pabugęs Jokubynas pabėgo ir tos kiaules prikniso vėla daugybę gilių duobių. Tada ponai biznierių išknaisiotą raistą įleido žvingilutę su Sakalauskučiu, kad "gerbiamo" klebono kiaules išvartytų. Tiedu paskui kiaules bėgiodami išmindžiojo viską, kas Jokubyno buvo pasėta. Dabar pakviesta Gedminas (tik ne didis Lietuvos kunigaikštis, bet mažas agronomas), kad knisyklas užlygintų, ką bedarant gal bus pakviestas "daktaras" Maliauskis, kad pažibintų "grabnyčių žvakę".

Dievas gi pakorojo vieną iš "Dirvos" leidėjų, kuris neblaivus budamas automobilium važinėjo miesto gatvėse. Naba gas nuėjo ant savaitės už akėčių pasilsėtų ir dar reikėjo užsimokėti.

Spitolninkas.

TOLEDO, OHIO.

Spalio 14 d. pasidarbavus pp. M. Černiui, J. Dunduliui ir B. Skauruniui, surengtas viešas susirinkimas — prakalbos, su tuo tikslu, kad sutverti SLA. kuopa. 21 kuopos valdyba iš Detroito atvažiavus nuosekliai paaikšino apie naudą apdraudos organizacijos, bei SLA.

Protarpiais padeklamavo p. K. Placionis ir p-lė M. Muliaučiuikiutė. Pagalios pavyko sutvert kuopą. Čia pat išrinkta valdyba iš sekančių ypatų: P. Mckunaitis — pirmininkas, B. Skaurunas — raš., M. Černius — izdininkas, J. Dundulis — organizatorius. Valdybon įėjo patys energiškausiai Toledo jaunuoliai ir todėl tikimės, jog jie sugebės sutraukti naujon SLA. kuopon visus Toledo lietuvius.

Čia randasi ir LSS. k-pa: pastaroji turėjusi balių ir uždirbusi apie \$30.00. Dabar, sako, kuopos nariai barasi už tuos pinigus: vieni nori išsidalinti, kiti — reikalauja, kad pašvęsti kokiems ten "presentams", o dar randasi vienas, kitas norintis pasiūsti Sąjungos namui. Visur visokių esama.

Svety.

CHICAGO, ILL.

"Šienapiūtė" scenoje.

Spalio 21 d. "Birutės" draugija pastatė scenoje Miko Petrausko operetę "Šienapiūtė". Žmonių prisirinko gana daug ir artistai bei artistės pusėtinai atliko savo užduotį.

"Birutės" choras, kurį puikiai išlavino ponas P. Sarpalius tiesiog žavėjo susirinkusią publiką. Ypač "bitutė" publikai labai patiko.

Solistai ir solistės taipgi puikiai pasižymėjo.

Raudonų radastų bukietą gavo solistė Salomija Staniulitė, lošusi vyro rolėje.

Chicagietis.

LOWELL, MASS.

Kasto Norkaus prakalbos.

Spalio 21 d. Lietuvių kooperacijos valgomųjų daiktų bendrovė parengė prakalbas. Kalbėjo "Ateities" redakcijos narys Kastas Norkus.

Kalbėtojas puikiai išaiškino kooperacijos naudingumą ir jos galybę. Taipgi nurodinėjo, kokiu budu kiniečiai organizuoja savo kooperacijas; kaip susiorganizavę Amerikos graikai, italai ir kitų tautų žmonės.

Norkus nurodinėjo, kokiu bu-

"ATEITIES" KNYGYNAS PAPILDOMA NAUJOMIS KNYGOMIS.

Galima gauti visos knygos, kokios tik išleista Amerikoje ir daugelis Europoje. Visi tuoj kreipkitės į "Ateities" knygyną, kaipovisuomenės užlaikomą.

366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

du Rusijos kooperatyvai drauge su visos Rusijos miestų ir žemietijų sąjungomis prisidėjo prie pagerinimo žmonijos gyvenimo ir įvedimo permainų Rusijoje.

Kalbėdamas apie kooperaciją Amerikoje p. Norkus aiškino, kad tik energingas visuomenės įteigų sukoncestravimas ir žmonių darbininkų susiorganizavimas gali palaikyti kooperatyvišką štaiga šioje šalyje, nes įsigalėjusieji čia kapitalistų trus-tai nepageidauja kooperacijos idėjų įsikunjimo.

Ir Lowellio Lietuvių Kooperatyvė krautuvė galėtų puikiai gyvuoti, kad tik vietiniai lietuviai ją remtų ir būtų užsiinterasavę jos likimu.

Gal po šių prakalbų musų kooperacija pradės puikiai gyvuoti tik reikia, kad žmonės suprastų kooperacijos naudingumą. Deja, čia netik pašaliniai lietuvių kooperacijos kol kas nerėmė, bet ir tuli kooperacijos šėrininkai į savo organizaciją žiūrėjo labai pesimistiškai ir laukė, kada kooperacija "bostys". Bet reikia tikėti, kad dabar kooperacija niekuomet nebankrutys, bet gražiai bujos, visiems susipratusiems lietuviams jos idėjoms priartiant.

Antrojo kalboje p. K. Norkus kalbėjo apie Amerikos lietuvių spaudą. Pasak kalbėtojo, nors iš pusės milijono Amerikos lietuvių tik apie 40,000 žmonių skaito lietuviškus laikraščius, bet ir tuos lietuvius dalis musų laikraščių nelavina, bet kirsina vienus prieš kitus, demoralizuoja bei palaiko tamsybę. Nurodęs kelis faktus kalbėtojas prašė, kad patį visuomenė, patys lietuvių darbininkai pareikalautų redaktorių, kad lietuvių laikraščiuose būtų rimtai gvil-denama Lietuvos ir jos žmonių reikalai ir kad per musų spaudą bendrai būtų ruošiami prie naujo gyvenimo senoje musų tėvynėje — Lietuvoje. Pasak kalbėtojo, Maikio pasikalbėjimais, John Bambų spyčiais rimtų piliečių Lietuvai išauklėti negalima.

Norkus sakė, kad visuomenė turi reikalauti, idant laikraščiuose būtų daugiau rašoma apie kooperaciją ir viską, kas gal pagerint lietuvių darbininko buvį.

Publikos buvo beveik pilna svetainė.

Juliaus Baniulio prakalbos.

Spalio 14 d. T. M. D. 57 kuopa parengė prakalbas Julijui Baniuliui iš So. Bostono. Kalbėtojas puikiai ir nuodugnai išaiškino Tėvynės Mylėtojų Draugijos nuveiktus darbus, ir kaip daug sunkaus darbo T. M. D. panešė teikdama dvasinį peną musų žmonėms.

Ypač šmet, pasak p. J. Baniulio, TMD. į musų literatūrą įdės dar du puikiu žiedus, išleisdama Kultūros Istoriją ir Dešimts Metų Kultūrinio Darbo Lietuvoje. Remti T. M. D., kaip prakliniausių musų kultūros organizaciją yra pareiga kiekvieno žmogaus, kuris tik pripažįsta apšvietos reikalingumą.

Toliaus p. Baniulis kalbėjo apie Lietuvos praeitį, dabartinį padėjimą ir ragino remti Lietuvos Nepri gulmybės Fondą.

Musų kolonijos lietuvių tautinis susipratimas gana mažas: dauguma ištautėjusių. Taigi ir j TMD. prakalbas neperdaug žmonių susirinko, nors čia buvo

aiškinama apie daug svarbius dalykus negu ten, kur ta pačią dieną ir valandą kunigų kokį tai pokylį buvo parengę sakoma, tam tikslui, kad pakankus T. M. D. prakalbos. Belg T. M. D. prakalbos įvyko ir susirinkusieji daug naudingų dalykų iš pono Baniulio išgirdo.

Spalio 12 d. šv. Juozapo draugija parengė prakalbas p. M. Šalčiui. Publikos buvo gana daug ir visi buvo užgandėti. Prie draugijos prisirašė keli nauji nariai.

Musų "vyčiai" prštus gražia iš pikčio, kad jų neva parija smarkiai miega.

G. G. S.

NASHUA, N. H.

Iš lietuvių veikimo.

Pas mus Nashua dabar nusijo veikė. Visi beveik gabenti veikėjai nusiminę ir veikti nekam nesinori, nes mano, kad to vienam reikės kariuomenės eil. Šiuom laiku dar nei vieno lietuvių prievarta nepaėmė. S. Zavadskas buvo pašauktas, bet paleistas, nes turi šeimyną palaikyti. Mat jis vedęs ir turi vaiką. Kiti neturėjo pirmųjų pėpių, tai kaipo nepiliečiai piliuosuojamai nuo tarnystos.

Spalio 13 d. buvo Julijaus Jarmalavičiaus su p-lė T. Cipkinto vestuvės. Jaunoji prigulėjo prie L. Gelb. Fondo. Vestuvės buvo pavyzdingos. Svečiams besilinksminant gerb. S. Zavadskas, leidus jauniems, paprašė aukų Liet. Neprig. Fondui. Kad ir neskatlingas svečių žurnalas buvo, bet sumetė \$4.00. Aukavo šie žmonės: Jaunavedžiai \$1.00, J. Janulevičius — \$1.00, S. Zavadskas — 50c., J. Zapienienė — 50c., Ona Cipkienė — 50c., Zofija Kopkienė — 50c. Pinigus paėmė perduoti L. Nep. Fondan S. Zavadskas ir pasiuntė J. Sekeričiui į Lawrence, Mass.

Čiū, broliai ir seseles, visiems už aukas del Lietuvos Laisvės ir jums garbė už tolo gražaus pasilinksminimo parengimą vestuvėse.

S. Zavadskas

BALTIMORE, MD.

Iš vietos lietuvių gyvenimo.

Konferencija nukentėjusių nuo karės šelpiti, laikydama esirinkimą, nutarė idant konferenciją perkeisti į "Centralio Komiteto" kuopą ir tuomi tikslu tapo išrinkta komisija, kuri laikysis draugijose su užkvietimu prisidėti. Žinoma, pas mus Baltimoreje yra net trys konferencijos: klerikalų, socialistų ir tautininkų, kurios kiekviena atskirai renka aukas nukentėjusiems nuo karės.

Tad tą prakilny ir naudingą darbą sumanė tautininkų konferencija. Pas mus Baltimoreje taipgi yra "Centralio Komiteto" kuopa, susidedanti apie iš 45 pavienių ypatų, kurios moka mėnesines duokles, nuo 50c. iki \$2.00 ir daugiau, kiek kuris išgali. Tad jeigu pavienės ypatos išgali mokėti mėnesinę duoklę, o draugijoms tai visiška lengva tas įvykdyti ir mokėti duokles. Jeigu draugija iš savo izdo nenorėtų mokėti, tai gali per susirinkimą padaryti kolektą ir tokiu būdu mėnesinę duoklę gali sukollektuoti. Tas nutarta del tos priežasties, kad dabartinio laiku konferencijos veikimas visiškai apmiręs, iš niekur aukų nepribuva ir draugijų delegatai nelabai lankosi. O kada draugi-

PILDOMA IS. k išleista Am kreipkitės žlaikoma. TON, MASS. daug svarbu ten, kur valandą k... G. G. S. A. N. H. mo. ua dabar nust... beveik gabes... ir veikt... es mano, kad... ariuomenės... nei vieno... epaėmė. S. Z... šauktas, bet... šeimyną pa... xdes ir turi... o pirmųjų... nepilnais... tarnystas. Ivo Julius Ja... le T. Cipkita... prigulę prie... Vestuvės bu... ečiams besil... S. Zavadskas... iems, papr... ž. Fondai. Kal... svečių juvel... \$4.00. Aukav... avedžiai \$1.00... \$1.00, S. Z... . Zapienė —... — 50c. Zef... c. Pjūgus pa... ūp. Fondas... untė J. Sekevi... lass. sėsėlės, vi... del Lietuvos... garbė už toki... ninimo pare... Zavadskas. E. MD. gyvenimo... nukentėjus... laikydama... idant konte... i "Centrali... r tuomi tik... sija, kuri la... us užkvietim... pas mus Ba... rjūs konfer... socialistų ir... kiekviena at... s nukentėji... ir naudng... ininkų konte... Baltimorie... io Komiteto... apie iš 45 p... s moka mē... 50c. iki \$2... kuris išgali... ypatos išgali... oklė, o dra... lengva tas... duokles. Je... išdo nenor... er susirink... ir tokiu bū... gali suk... dabartinio... veikimas vi... iekur aukų... ū delegat... ada draugi...

jos prigulės prie "Centralio Komiteto", kada mokės mėnesines duokles, tai tada bus pasekminė veikimas ir daugiau aukų galėsime surinkti del nukentėjusių nuo karės lietuvių. O antra, juk per visas Suvienytas Valstijas konferencijos yra panaikintos, o jų vieton sutverta Cent. Komit. kuopos, tad ir mums baltimoriečiams reikėtų neatsilikti nuo kitų miestų ir spjiesies prie Cent. Komiteto ir darbuotis išvieno.

Tad draugai ir draugės, jeigu mes atjaučiame alkį savo brolių ir sesučių nukentėjusių nuo karės Lietuvoje, tad mes turime spjiesies prie Cent. Komiteto ir prisidėti darbu ir auka, o tada tai mes galėsime jiems pagelbėti ašaras nušluostyti.

Taipgi "Konf. Nukent. nuo karės" rengia vakarienę, kuri atsisbus 25 dieną lapkričio Lietuvių svietainėje ant Barre gatvės, nedėlioje. Įžangos tikietus būtina nusipirkti reikia išanksto, nes tada nebus pardavinėjami.

Tad draugai ir draugės, kiekvienas turime atsilankyti į konferencijos parengtą vakarą ir savo centais pagelbėti nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Sukian.

LAWRENCE, MASS. Suorganizuota kognynas. Tariamą uždėti organas tautiškiems-katalikams.

Šv. Mykolo, Lenkų svietainėje, spalio 7 d., 7 val. vakare Vyskupas S. B. Mickevičius, sušaukė susirinkimą suorganizavimui naujos organizacijos ir uždėjimui Lawrence lietuvių knygyno. Vedėju vakaro buvo išrinktas P. Šimonis, o raštininku — J. A. Navadauskas.

Vyskupas S. B. Mickevičius nurodė naujos organizacijos reikalingumą ir jos tikslą, kartu nurodė reikalingumą tautiškaikatalikiškai bažnyčiai organo (laikraščio). Naujai organizacijai duota vardas: "Sajunga Lietuvių Katalikų". Žmonės, kurie buvo prisirinkus pilna svietainėtam visam užmanymui pritarė ir išrinko valdybą. Prezidentu išrinktas Stanislovas Tatarunas, vice-prezidentu Vincas Vaitkunas, protokolų raštininku J. A. Navadauskas, finansų raštininku Jonas Marcelis, išdininku Jonas Grinkevičius ir du išdo globėjai: Vladas Lekavičius ir Mykolas Zalanskas. Varyti naujos organizacijos darbas pavesta augščiaui minėtai valdybai. Vyskupas Mickevičius nurodė, kad yra reikalingas Lawrence lietuviams knygynas. Visi ant to sutiko ir išrinko knygynui organizuoti valdybą: pirmininku Zigmąs Jankauskas, knygadininku ir raštininku J. A. Navadauskas, išdininku A. F. Svitra. Vysk. Mickevičius rinko aukas knygynui. Rinkimo aukų laiku mažų vaikų choras sudainavo keletą dainelių, kurios labai patiko publikai.

Aukavo knygynui šios ypatos:

Vyskupas S. B. Mickevičius 5.00. Po 1.00: Kazys Dreinis, Juozas Stulginskas, Jonas Tamulaitis, Rokas Baliukonis, Izidorius Kavaliauskas, Jonas Petrukonis, Liudvikas Kedaris, Petras Milius, Antanas Abromavičius, Antanas Stravinskas, Petras Bilevičius, Jurgis Užkurnis, Jurgis Laukaitis, Romaldas Zalubas, Stasys Šakienis, Vincas Vaitkunas, Motiejus Afšiejus, Adelė Jatulevičienė, Rozalija Černiauskaitė, Vincas Černiauskas, Motiejus Geležauskas, Rozalija Palauskiūtė, Marcelė Vaidišnoriūtė, Marta Cizikiūtė, Stasys Dijekas, Antanas Paulavičius, Jonas Urbonas, Antanas Bagdonas, Pranas Montrimas, Kazys Alešius, Marė Misevičiūtė, Antanas Aleksandravičius, Laurinas Kalvinas, Jonas Miliuskas, Juozas Slauta, Andrius Dzeventlauskas, Ignas

Kazulevičius, Feliksas Griškėnas, Petras Stepolionis, Antanas Zavadskas, Jonas Savulionis, Jonas Grinkevičius, Konstantas Pečiulis, Justinas Penkauskas, Kazys Zujus, Antanas Malinauskas, Kazys Braciška, Jonas Petrauskas, Jonas Bilevičius, Antanas Vaitkevičius, Selvestras Čaikauskas, Benediktas Markevičius, Steponas Pajarskas, Paulina Tamulaitienė, Juozas Povylauskas, Zigmąs Jankauskas, Tamošius Česnickas, Pranas Gilinas, Juozas Žilinskas, Vincas Paulauskas, Ignas Turčinskas, Antanas Svitra, Adomas Čeplikas, Jonas Keršas, Antanas Markevičius, Antanas Miglino, Antanas Baltrėnas, Petras Valiulis, Antanas Radziukynas. Po 50c.: Bernardas Puras, Jonas Melninkas. Po 25c.: Petras Baltuškonis. Išviso surinkta \$75.25.

Pabaigus rinkti aukas vyskupas Mickevičius pranešė publikai, kiek sudėjo aukų knygyno naudai ir padėkavojo už pritarimą ir parėmimą sumanymo. Po to pakvietė Šv. P. Marijos chorą, vedamą J. A. Navadausko, padainuoti dainelių. Choras sudainavo keletą dainelių ir pabaigoje Lietuvos Himną. Tuo užsibaigė susirinkimas.

Visą matę.

MONTELLO, MASS. Iš L. M. D. praeties ir linkui atėities.

L. M. D. gyvuoja Montelloje dar senesniai. Ji užsiima prakilniausiu darbu — lietuvių švietimu ir lavinimu anglų kalbos ir rašybos. Taip-pat mokė lietuvių kalbos gramatikos. Dirbo daugiau tautininkai, o prakilnioji visuomenė rėmė tą naudingą darbą... Taip-pat LMD-tės nariai nemažai pasidarbavo ir daug truso padėjo sutverdami po LMD-tės globa muzikos ir dailės skyrių — chorą. Gerb. M. Petrauskui mokinant chorą LMD. turėjo suvirs šimtą narių. Pastaraisiais laikais daugiau negu šimtas lankytojų vakarine mokyklą ir ačiu LMD. pasidarbavimui daug lietuvių yra atsiekę augštesnes mokyklas ir kai-kurie profesionalais paliko ir dabar darbuojasi tarpe lietuvių. Kad LMD-tė veikia tautiškoje dirvoje socialistams labai nepatinka. Jie stengėsi net pakenkinti tai šmeiždami socialistų spaudoje ir visuomenėje aiškindami nebutus dalykus, kad tik visuomenė nebutų galima tautininkams užuojautos. Socialistai gerai supranta, kad L. M. D. tetai gyvuojant ir ją vedant tautininkams, socialistams grėsia moralis smugis.

Socialistams, kaip ir kunigams vis norisi darbininkus maityti vien tuščiomis idejomis ir laikyti žmones neišsilavinusiais, nes iš to jiems nauda. Čia žmogus pradedi abejoti, ar yra kokis skirtumas tarp bažnyčios ir socialistų vadų, veikime. Kaip vieni, taip ir kiti yra lygūs kapitalistams. Skirtumas tame, kad ne vienodai kalba suėję su darbininkais. Visuomenė tą gerai supranta. Reikėtų remti visas mokslisškas, bei dailės įstaiigas. Per mokslą bus galima atsiekti pagerinimą darbininkų padėjimo. Pirniau ir dabar socialistai visokiais savo politikiniais reikalais įsėdavo į tąs draugijas, kurios užsiima švietimu ir tenai keldavo visokią nesusi-pratimus. Ir delto L. M. D-tė turėjo daug nukęsti. Atsirado ir tokių, kurie L. T. Namu susirinkime agitavo, kad L. M. D. choras turi mokėti už repeticijas ir už kiekvieną susirinkimą po \$1.00 Nežiurint, kad L. M. D-tė palaikymui choro ir mokyklos mokėdavo L. T. Namui po 6.00 dol. kas mėnesį per istius metus. Pridėjus dolerines už repeticijas (apie 5.00 savaitėje) L. M. D. turės mokėti kas mene-

sis 11.00 dol. Tai didelė ir perdidelė suma išmokėti vienai d-jaei. Ir sumanymas buvo, kad ir LT. Namą budavoti iš LMD., kurios nariai yra daugiausia pasidarbavę. Aš nekaltinu visų narių LMD., bet yra tokių, kurie palinkę "bolševikų" pusėn ir kenkia tam, kas yra daroma del visuomenės ir del tautos labo. Norint gyvuoti toliau ir palaikyti chorą LMD. turėtų apsvaičlyti nuo tos politikos bei tų politikierių. Nerinkite jokių komisijų į tas organizacijas, kur viešpatauja politika, o apsvaičius butų galima žengti tikru apšvieto ir mokslo keliu ir niekas neturėtų ką užmesti. Todel čia reikia tik gero noro pasekėjams ir ateities bus daug geresnė.

Spalio 10 d. T. Namu Draugystė parengė p. Bagočiui iš So. Bostono prelekcijas. Žmonių atsilankė nedaug. Paskaita buvo apie Marsą. Kitą kartą p. Bagočius ketino papasakoti apie velnius, ar ką nors panašaus.

Bagočius patarė publikai lankyties į visų partijų rengiamas prelekcijas. Taip ir turėtų buti. Prieš prakalbas p. A. Stonkaus vedamas choras sudainavo Lietuvos himną ir dar kelias daineles.

Šio choro mokytojas dar jaunas vyras, bet labai gerai žino savo užduotis. Prie Lietuvių M. D. choro turėtų prisidėti visi mylintieji dailę lietuvių.

Publika išties turėtų stengties išgirsti visus prelegentus. O labiausia musų kolonijos lietuviams reikia remti L. T. Namą. S. Mariutė.

Iš Lietuvos Nepriugulmų-bės Fondo Raštinės.

Pranešimai.

Spalių 4 d., š. m. dr. J. Šliupui į Stockholmą išsiųsta kablegrama 500 dol. (pasiumtumo išlaidos atsejio \$9.41) del musų nepriklausomos Lietuvos reikalų. Šiuo kart LN. Fonde pinigų pasiliko neperdaugiausia, o jų vėl neturukus reikės išsiųsti, nes neužjog daktaras išvažiuos į Angliją Lietuvos reikalais. Visi žinote, kad prieiti prie aukštesnių vietų kaštuoja nemaž pinigų. O daktaras priėjęs prie Anglijos valdininkų tai tikrai esame tvirti, ir tuo atneš naudos musų Lietuvos ateičiai. Tas pats likimas jį laukia ir Prancijoje, Šveicarijoje, o jei galės darsigauti į Vokią, tai ir tenai jam prisieis kuodaugiausia pasidarbuoti. O pinigų į Vokią jam reikės nusivežti ne vienas, bet keletas tukstančių dolarių. Tai-gi, broliai amerikiečiai, supraskite dabartinį momento svarbumą, atmintkite kad tik dabar geriausia proga pasidarbuoti Lietuvai. Kada jau karė pasibaigs ir taikos kongresas kur nulems mus po svetimais, tada jau mums bus pervėlu, tada mes jau negalėsime savo reikalavimų pasauliui parodyti, nes jis jau ir neklausys musų. "Naujienos", "Laisvė", "Keleivis" kartais musų nepriklausomybės reikalavimą pajukia ir tuomi, žinoma, parodo, kad amerikiečiai lietuviui neduotų aukų į LN. Fondą. Jie sako, kad ateities Lietuvos gyventojai, patys lietuvių. Bet tie laikraščiai nepasako savo skaitytojams, kad Vokia turi užėmus Lietuvą ir žiuri į ją, kaip į savo karės grobį. Lietuviams nei ekonomisškai, nei politisškai neduoda darbuotis, net mažiausi susirinkimėliai ir tie uždrausta laikyti. Spaudos taipgi neturi. Negalima gi vadinti lietuvių visuomenės minties išreiškėja vokiečių valdžios laikraštis "Dabartis", o taipgi ir naujasai "Lietuvos Aidas" dievai žino koks bus, mes negalime tikėti, kad vokiečiai jį

laisvą lietuvių dvasioje leistų lietuviams leisti. Tai-gi tą viską matant ir žinant, negalima laukti, kad Lietuvos lietuvių nusvertų Lietuvos ateitį. Kaip sakiau anksčiau, jau paskui po kareiu bus pervėlu: kaip taikos kongresas nustatys, taip bus gal per amžius, jei neištiks kitas toks panašus kraujo praliejimas, kaip dabair. O demokratijai imant viršų, pasitikima, kad jau karių nebus.

Tai-gi mes lietuvių, kurie gyvename už Lietuvos sienų, išsi-blaškę po įvairius pasaulio kraštus, turime kuodaugiausia dabar veikti. Mes turime pilną laisvę ir tiesą apkalbėti savo Tėvynės bėdas ir žaizdas už tuos, kurie dabar negali. Mes privalome ir turime butinai rūpintis jos laisvę, ir labiausia todel, kad anie negali. Dr. Šliupas daug veikia ir daug nuveiks, taigi siųskite aukų, rašykites į tukstantinius narius, palikite žymę ir pasirodykite, kad jūs rupinatės Lietuvių ateitimi, jos laisvę. Atmintkite, kad Lietuvos sunus ir dukras reikia palikti laisvais, pilnoje reiksmėje žmonėmis. Aukaudami į LNF. jįs padarysite tą, tik aukokite.

Atvažiavus daktarui Stockholman ir mušus telegramą Amerikon, taipgi atsilankius Stockholme viešose įstai-gose Lietuvos reikalais, amerikiečiai lietuvių suskubio remti LN. Fondą. Bet nevisi. Beveik vien tik pasižymėjo Brooklynas, kuris į porą savaitę sumetė apie 400 dol., o kur pasidėjo Chicago, Bostonas, Philadelphia, Clevelandas, Pittsburghas. Pastaros keturiuos vietos nieko dar nedavė paskutiniuose laikuose LN. Fondui. Mes laukiame minimųjų vietų lietuvių paramos, ypac iš biznierių, pramoninkų ir šiap turtingesnių lietuvių darbininkų. Butinai greitu laiku reikalinga surinkti į LNF. iki 10 tukstančių dolarių.

Laukiame! J. Sekevičius. Ignas Jurkunas.

Ar bausis Lietuvai Klerikalizmas?

Paduodame čia įdomesnes dalis straipsnio tuo vardu tilpusio "Santaroje". Gerb. Ignas Jurkunas — Šeinius yra Lietuvių Draugijos Įgaliojinis Stockholme. Jis tēmijo visą laiką Rusijos lietuvių judėjimą: buvusįjį Seimą ir jo šlylimą ir po to atsiliepė "Santaroje" eile straipsnių, apie kuriuos minėjome pereltame "Ateities" numeryje ir vieną kurių čia paduodame. Šiose straipsniu dalyse labai vykusiai išreikšta tikra vidurinė klerikalizma ir tikyba.

Ateities Redakcija.

Klerikalizmas tai kiekvieno tikėjimo. ligustas apsi-reiškimas. Jis parodo visuomet bažnyčios išsigimimą ir jam šauniai besiplėtojant — jos pražutį. Kai tikėjimas pereina į partyvumą, tuo pačiu jis išvirsta atskala.

Kiekvienas tikėjimas, lygiai kaip ir menas, kaip ir kiekvienas grynos dvasios darinys, turi saugotis politikos ir apskritai dienos nepastovių praktikos klausimų. Visa vidinė tikėjimo esybė reikalauja, kad jis stovėtų virš laiko, virš kokių nors partijų, gimusiųjų kasdieniniam užme ir tam užme beverdančių. Tikėjimas negali turėti priešininkų, negali pažinti neapykantos: jis lygus visiems, kad ir netikintiems. Jo sritis — sritis širdies ir sielos. Jis guodžia, jis įkvepia. Katalikų bažnyčia savo politikavimu nustojė bausiai daug. Nėra jo beminėti jos tolimų nuodėmių, dabar ji irgi, po dau-

gelio amžių smugių ir nepasisekimų, daro tą pat. Iš pradžių jį persekiojo kiekvieną laisvą visuomenę, kaip ir mokslo mintį, ir tuo padarė, kad dabar mokslo žmogus, socialdemokratas, socialistas jau nebe katalikas. Matydama tą klaidą ji susigriebė pati atstovauti demokratinegumą, tuo pindama žmonių dvasios lygybę su jų praktikos demokratinegumu. Ir vaisius aiškūs — katalikų bažnyčia jau nebe bažnyčia, o tik partija.

Tas pats išsigimimo kelias, besipainiojant bažnyčiai politikos gyveniman, eina ir protestantų šalyse. Jeigu pavyzdžiui Švedijoje dar nėra grynų protestantinių partijų, tai jos besiglaudamos prie dešiniųjų visuomenės sluogsnų tą pat savo išsigimimo darbą varo. Ir čia žmonės trokšdami tikro tikybinio gyvenimo, laisvo nuo visokių netikybinių priemaišų, sky-lauo tos oficialios bažnyčios pastoriai, o kaip tik labjau susipratus visuomenės dalis, žmonės iš visokių sluogsnų, iš visų partijų. Čia vadinamoji laisvoji bažnyčia, baptistai, metodistai ir "laisvieji krikščionys", pasiekė didelio išsiplėtojimo ir jos priešininkė, oficialioji ir ortodoksioji, vien savo oficialumu ir daugumos visuomenės tikybiniu indiferentiškumu ir besilauko.

Juk Lietuvoje apie tikrą gryną tikėjimą, kuris lygiai galėtų guosti širdį ir lietuvių "dešiniojo" ir lietuvių kairiojo nė kalbos negali buti. Lietuvoje tikėjimo nėra. Yra tik klerikaline katalikiškoji partija, ar geriau sakant partinė srovė. Jeigu dar ir daug Lietuvoje tikinčiųjų žmonių ir jų be abejo niekuomet ne-stigs, tai jie tik todel katalikai, kad trokšdami tikėjimo ir negalėdami rasti geresnio, tenkinasi tuo, kas yra.

Gale savo straipsnio sako: Jeigu Lietuvos kunigai nenori buti kunigais, o vieton to policistais ir gubernatoriais, reikia tik džiaugtis, — taip jau nupuoles juose tikėjimas ir taip matyti greitai pamainys jį naujas ir kitas. Jeigu jie dabar rengias į partijas, tai jau tik apginti ne katalikybe, o tuos paršiuks ir kiaušinius, kurie per tą katalikybę jų skobnį pasiekia.

Pasibaigs karas, prasidės naujas pasaulis, turės stoti prieš žmonijos teismą ir visos "kulturos" ir visi "tikėjimai". Ką darys musų kunigai, tikrai nuspėti sunku, bet numanyti lengva. Jiems vienas pareis: ar atsisa-kyti nuo bažnyčios ir buti policistais, ar atsisa-kyti nuo politikavimo ir buti kunigais — daboti, kad per jų pačių darbus katalikų tikėjimas nepultų. Tik klerikalizmo galas tai jau butinas. Ir jis daugiau jokia baidyklė, joks burtas. Musų kairieji jau ir dabar gali drąsiai ir lengvai atsikvėpti, ir užmiršti jį.

Lietuvių kalbos mokyklėlė.

Susirašinėdami su savo bendradarbiais ir gaudami nuo jų daug korespondencijų ir raštelių, mes pastebėjome, jog jie daro daugelį tokių klaidų, kurios gali buti lengvai pataisytos, jei tik butų duota nurodymų, kaip reikia rašyti. Todel mes manome, kad kartas nuo karto "Ateityje" reikės duoti pastabų musų bendradarbiams ir skaitytojams apie musų rašybą. Surašysime čia pradžia keletu rušių klaidų. I. Musų korespondentai dažnai rašo: giarbiamas, giaras, atiaitis, niasitikėjau, giaradėjystė, jaigu, piartaisyt, nialabai, niagaliu ir t. t. O reikia rašyti: gerbiamas, geras, ateitis, nesitikėjau, geradėjystė, jeigu, pertaisyt, nelabai, negaliu ir t. t.

II. Pas mus labai įsivyra-veis neteisingas senoviškas vartojimas žodžių su galune iškas; sakoma ir rašoma: teatrališkas, istoriškas, sociališkas, ekonomiškas, mokslisškas. O reikia: teatralinis arba teatralis, istorinis arba istoris, socialinis arba socialis, ekonominis arba; ekonomis, mokslinis arba stačiai mokslas. Apie vartojimą galunės iškas galima pasakyti štai ką. Galunė iškas galime ten vartoti, kur išreiškiama panašumas, pavyzdin: begėdiškas — reiškia taip kaip begėdiš. judošiškas — taip kaip judošiškas. senoviškas — taip kaip senovėje. naujoviškas — taip kaip naujovėje. lietuviškas — taip kaip lietuvių. Gi, tuose žodžiuose, kur nereikiškiama panašumo, geriausia vartoti galunę — inis, kuri yra daug gražesnė kalboje, kaip galunė iškas. III. Rašoma: mokantis, rašantis, dainuojantis, einantis, bėgantis, skaitantis ir tt. Reikia rašyti: mokas, rašas, dainuojas, einas, bėgas, skaitas ir tt. Taipogi vietoje: mokantie, rašantie, darantie ir tt. reikia rašyti ir sakyti: moka, raša, dara ir tt. Paskesnis budas išreiškimo yra daug trumpesnis ir lengvesnis. Siandien, kuomet pasaulyje laikas yra brangus ir visa stengiamos trumpinti, paprastinti, tai ir lietuviams nereikia pasilikti nuo to. Amerikos lietuvių! taisykime savo kalbą, kad Europos lietuvių nesijuoktų iš musų "amerikonisškos" kalbos.

DEŠIMTS LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS PRISA-KYMU.

Aš (L. N. F.) esmi žvaigždė, kuri tave išves iš dvasinės vergijos į laisvą Lietuvą. 1. Turėk viltį tikrai manyje. 2. Nejieškok Lietuvai pagalbos ten, kur jos negalima rasti. 3. Atmint apie dvasinį skurdą savo brolių Lietuvoje. 4. Mylėk savo gimtinę kraštą. 5. Neleisk išnykti vaisiams tavo tėvynainių darbų. 6. Remk savus ir savo Tėvynės reikalus. 7. Atiduok savo Tėvynę, ką ji tau davė — širdį. 8. Prigelbėk dirbantiems Tėvynės labui. 9. Elgkis taip, kad nebūtų skriauda Tėvynėi. 10. Delei lėbo savo Tėvynės aukav dešimtinę, ar kiek tik išsigali, darbuokis visais galimais žvilgsniais ir ragink kitus taip daryti. Kuomet musų tėvynė išgaus liuosybę, — garbė bus tau, tavo vaikams ir visai musų giminei per amžių amžius. R. A.

— Kada gi po balom mes busime ženotais, kaip kiti? — Kaip tinkamus gyvenimui draugus gausim. — Bet, tamistėlė, regis, turite apie tris? — Taip, bet man jie nepatinka. Aš norėčia sau gyvenimui draugą gauti ne pypkorių, ne pi-joką ir gerai uždirbantį.

"Ateitis"

666 W. Broadway, So. Boston, Mass.
 Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija taisyriškai ir trumpina sulig savo nuojūros. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

BROLAU, LIETUVI! AR JAU AUKAVAI LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS FONDUI? JEI NE, TAI TUOJAU AUKAUK! PADARYKIME DIDELI DARBA! KIEKVIENAS PERSKAITĖS ŠIUOS ŽODŽIUS PASIŪSKIME MONEY ORDERIU NEMAZIAU VIENĄ DOLERI NEPRIG. FONDO FINANS. RAŠTININKUI (J. SEKEVIČIUI 101 OAK STR., LAWRENCE, MASS.), TAI TUOJAU IPLAUKS I NEPRIGULMYBĖS FONDA PENKI TUKSTANČIAI DOLERIŲ IR KAIP NESENIAI VIESAI IŠGIRDOME IS RUSŲ PAZADĖJIMĄ LIETUVAI AUTONOMIJOS, TAIP IŠGIRSIMĖ NEUŽILGO IS KITŲ VALSTYBIŲ APIE LIETUVOS LAISVĖ.

CHICAGOS LIETUVIAI! ATIDUOKITE LAPKRIČIO 6 D. Š. M. SAVO BALSUS UŽ LIETUVIŲ ADV. KAZI GUGI I AUGŠTESNIOJO TEISMO TEISĖJUS.

NAUJAS LIETUVIŲ LAIMĖJIMAS.

Pereitą savaitę rusų taikos plene pačiame pirmame jo punkte, skaitėme apie rusų pasiryžimą duoti Lietuvai autonomiją. Tas rusų viešas pasiryžimas mums, lietuviams, turi neapsakomai didelę svarbą. Nesvarbu, kad rusai žada mums duoti ne tai, ko mes šiandien reikalaujame, tai yra ne nepriklausomybę, tik autonomiją, bet svarbu, kad jie jau mums žada, kad jie pagaliau jau išgirdo mūsų reikalavimus, davė jiems svarbos ir prabilo apie juos prieš visą pasaulį.

Ar įsivaizdiname mes — kokį didelį žingsnį tuo viešu prizu duoti Lietuvai autonomijos atliko rusų demokratija?

Tiesa, pereitą metų gruodžio mėnesį skaitėme vokiečių taikos pasiulyme pasiryžimą padaryti Lietuvą Karalyste. Bet kokis tai klatingas vokiečių plenas buvo? Vokiečiai tuo savo gudurio pasiulymu norėjo prisivilioti mūsų lietuvių simpatiją sau, norėjo parodyti, kad tai jie yra neva mažų tautų gynėjai. O ištikrųjų — tai jie taikė tą savo taikos pleną prieš rusus. Jie sudarydami "Lietuvos karalystę" norėjo surasti dar vieną sostą vokiečių princui, kad su jo pagalba greičiau atvedus Lietuvą į vokiečių varžą!

Gi šis rusų pasiulymas duoti Lietuvai autonomiją yra nuoširdus, parodas, kad rusų demokratijos jautri sąžinė atjautė lietuvių norą, davė prisakymą ateinančioms rusų kartoms kreipti domos į lietuvių klausimą.

Gi dar ir ne vien tame svarba to Lietuvos autonomijos paminėjimo taikos plane.

Ligšiol didžiosios Europos valstybės Anglija, Prancija, Italija ir kitos laikė Lietuvos klausimą naminiu Rusijos klausimu ir, nors patys jie gal ir žinojo kiek apie lietuvių reikalavimus, bet tylėjo apie juos, nežinodami ką patys rusai mano apie lietuvių klausimą.

Dabar, rusams viešai apreiškus, kad busimoje taikos konferencijoje turi būti apsvaistytas Lietuvos autonomijos klausimas, Lietuvių klausimas pasidarė pasaulinis, tarptautinis klausimas ir kitoms valstybėms nėra ko bijotis kalbėti apie jį.

Bet kitos valstybės pradės kal-

bėti apie jį tik tuomet, jei Amerikos lietuvių demokratija, pasirūpins visų kitų valstybių žmones supažindinti su Lietuvių klausimu, kaip Rusijoje lietuvių demokratija supažindino rusus su Lietuvių klausimu. Tai geriausiai gali atlikti tik Lietuvos Nepriugulmybės Fondas, nes jis turi rimčiausius, įtakingiausius ir toliau matančius darbininkus lietuvių politikos dirvoje.

Lietuvių klausimo padarymas tarptautiniu klausimu, priguli Rusijos lietuvių demokratijai, kuri nenutraukė ryšių su rusų demokratija, kaip to norėjo mūsų "junkeriai".

NUO LAPKRIČIO 1 D. AŠ APLEIDŽIU BOSTONĄ DEL PAŠAUKIMO KARIUOMENĖN IR SIUNCIU VISIEMS DRAUGAMS IR PAŽĖSTAMIEMS SUDIEV! DRAUGAI, REMKITE "ATEITĮ", IR AŠ KUR EISIU, VIS BUSIU SU "ATEITIMI" IR SU JUMIS, KURIE KOVOJATE UŽ LIETUVOS LAISVĖ IR ŠVIESĄ, IR RENGIATĖS GRĮŽTI PO KARAI I LIETUVĄ! TEGYVUOJA LAISVA LIETUVA!
 MATAS ŠALČIUS.

Apžvalga.

ISSIBAIGĖ PROGRAMAS.

Amerikos lietuvių socialistine visuomenė po trumpo trukšmingo pasisiekimo keletas mėnesių atgal, dabar užvažiuo, kaip sakoma, visai ant sekulmos. Štai "Naujienos" paduoda žinių apie Chicagos Lietuvių Darbininkų Tarybos susirinkimą spalio 21 d. š. m. Tame susirinkime pasvarstyta spaudos varžymas ir paskui nutarta: "teikti pagalbą politiškams kaliniams ir surinkti smulkų ir aiškių žinių apie gyvuojančias Amerikoje Lietuvos šelpimo įstaigas (fondus, komitetus ir t. t.). Tai mat, Chicagos Lietuvių Darbininkų Taryba jau užsiėmė svarstymu "šelpimo įstaigų", tarsi, jau išsibaigė visas jos svarstymų programos.

Tik jau turi būti tie žmonės išaikvoję visą savo gudrybę, kad šiame gyvame politikos momente užsiėmė "šelpimo įstaigomis"! Nepaveržtų džiabo bent visokiems komitetams!

KĄ PASAKYSITE?

"Naujienos" paduoda žinią, kad "profesorius" Maliauskas parvažiuo į Chicago ir pradėjo savo misijas po lietuvių bažnyčias. Štai ką jis pasakoja mūsų žmonelėms:

"Savo išmisliojimuose jisai prieina iki to, kad skelbia, pav., kaip tikrus istorijos faktus, jogei "bedieviai" Francijoje draskė širdis iš katalikų krutinių ir edė jas; kad jie gėdinė katalikes moteris, gyvas ir numirėles..."

Ką pasakys dabar tie redaktoriai, kurie lieja ašaras del vienybės su broliais-katalikais.

Ten pat randame pranešimą, kad Chicagos Laisvamanių kuopa šaukia "daktarą teologijos" į debatus.

SILPNUMAS.

Lietuvių laikraščiuose skaitome du atsitikimus, kaip lietuvių vaikinai nusižudė del pašaukimo kariuomenėn. Ir tie vaikinai yra iš progresyvių visuomenės, tai juo labiau yra keista, kaip jie galėjo taip padaryti? Juk progresyvių pažvalgos šaukia žmogų visuomet į kovą, kur tik jis būtų, kokiose aplinkybėse jis tik rastų! Saves sunaikinimu žmogus nieko neatšiekia, tik padromo savo silpnumą ir gal dar ką, aršesnį...

PRISIDEDA PRIE BOYKOTO.

Privatiniai socialistų laikraščiai padarė "trustą" prieš "Kovą" — tai jau aišku visiems! Neseniai "Naujienos" paskelbė "Kovos" neskaitysią socialistų laikraščiu, o dabar ir "Keleivis" jau prisidėjo prie to ir skelbia neskaitysią "Kovos" socialistų laikraščiu ir nesiginčysias. Tik ar nepervėlu jau "Kovai" skelbti boykotai?

GRAŽUS PARAGINIMAS.

Sąjungietis "K-vyje" ragina lietuvius darbininkus kreipti akį į kooperaciją ir išreiškia tokių minčių:

"Pasaulinė karė pastatė dienotvarkę tautų savistovybės klausimą ir negali but jau abejonės, kad po kare galės užsilikti senoji tvarka: viešpatavimas stipresnės tautos ant silpnesnės.

Šitaip tautų gyvenimui susiklojant ir mums lietuviams darbininkams atsiranda pareiga imties už savo tautos gyvenimo reikalų, imties už darbo del nustatymo savo likimo, savo ateities.

Kaip gyvenimo padėjimas ir sąlygos keičiasi, taip turi keistis ir mūsų delei jo gyvenimo darbas.

Iki šiol visos mūsų pastangos ir veikimas buvo nukreipti link budinimo darbo žmonių; pasaulinė katastrofa — karė žymiai prisidėjo prie išbudinimo miegančių minių. Karė atskleidė plačiomsioms darbo žmonių masėms daugelį tų dalykų, kurių jos pirma nematė, suprast negalėjo.

Šitokiose aplinkybėse gimusi mintis tvirti darbininkų kooperatyvą Lietuvos ekonominiam gyvenimui atstatyti, privalo rasti darbininkuose pilną pritarimą, nes juk kovojame už savo pasiliuosavimą iš po kapitalo ir privatinės nuosavybės tvarkos jungo."

Tai — kaip gražiai gali būti sutaukinta tautybė, socializmas ir kultūros kelias jiems atsiekti, o ne garsų šauksmai, revoliucija, proletariato diktatura ir t. t. Ir tokiai nuomonei gali negužtik visiškai tamsunai — atžagarėiviai priešintis!

NESĄMONĖS IR NEUŽTARNAUTI NUOPELNAI.

"Vyčių" laikraštukas yra nieko sau, bet neseniai jis viename straipsnyje vardu "Trijų metų darbo vaisiai" pripasakojo nesąmonių ir prirašė vyčiams neužtarnautų nuopelnų. Pirmiausiai, parašė, kad Tautos Fondą dėka "desėtkai tukstančių dolerių kas metai pasiekdavo Lietuvą ir duodavo pagalbą nuo bado ir šalčio mirštantiems broliams". Jei tas teisybė, tai kodel Tautos Fondas neparodo, kur tie desėtkai tukstančių kasmet yra nuėję ir pranešimus tų ypatu, kurioms siuntė tuos pinigų, kad gavo juos?

Paskui rašo, kad "sudarė fondą nukentėjusiems nuo karės Lietuvos našlėms ir našlaičiams šelpiti, prie kurio traukiama doma svetimtaučių ir jieškoma jų paramos." O kur yra tas fondas? kiek jis pinigų surinko? kur juos padėjo?

Toliau sako: "užmanyta organizuoti lietuvių am-tininkus." Čia, ponai vyčiai, jau savinasi gerb. Martaus sumanymus, o jei ir savinasi, tai reikėtų pasakyti kur yra tie jų suorganizuoti am-tininkai?

O štai dar kokią nesąmonę pasako apie Amerikos lietuvių visuomenę: "Didžiama (suprask vyčių. Red.) rupinosi pastatyti lietuvių visuomenę šviesioje šios šalies valdžios akyse." Ar tai lietuvių visuomenė buvo tamsioje spalvoje kada-nors Ame-

rikoje? Lietuvių visuomenė, mums išrodo, niekad nebuvo tamsioje spalvoje Amerikoje ir vyčių šveitimo nereikalauja. Turbut, vyčiai perstatė ją tamsioje spalvoje, tai dabar reikia jiems statyti ir šviesioje! Vaikiniai, nedarykite juokų su lietuvių vardu.

Pagalios, vyčiai, kaip sakoma, visai apsisuko sau galvą nebūtais nuopelnais ir sako: "Didžiama, (suprantama taipogi vyčių. At. Red.) daug pasidarbavo Lietuvių Dienos Suv. Valstijose išgavime." Tai kur tie vyčiai pasidarbavo, kad tarp iš gavusiųjų Lietuvių Dieną nėra nei vieno vyčio?

Tečiau reikia visgi pasakyti, kad tas vyčių laikraštukas dar nenustojė sąžinės ir apie tautininkus sako, kad "tautininkai visgi sudarė šiokią-tokią apčiuopiamą naudą tėvynei, nors ne kartą didžiūmai ir abelnai Lietuvos reikalams dručiai pakenkė. Pastarasis sakinyv reikia suprasti, kad nepasidavė klerikalams ir neleido jiems Lietuvos dalykų ant klerikalinio kurpalio susukti. Tai tiesa!

LIETUVIŲ KONFERENCIJA ŠVEICARIJOJE.

"Vienybė L-ky" paduoda šokią žinią:

"Apie lietuvių konferenciją Šveicarijoje.

P-as Jurgis Savickis, Lietuvių Centralio Komiteto (Petrogrado) atstovas mums rašo iš Kopenhagos:

"Is Šveicarijos Lietuvių Informacijos biuras praneša, jog konferencija apie kurią buvo daug rašyta nukelta iš IX-15-17 ant Spalių 20 dienos. Konferencija atsisub Lozannoje ir bus išrišti šie klausimai:

- 1) Lietuvos valstybės atgaivinimas ir jos forma.
- 2) Lietuvos rybų nustatymas.
- 3) Santikiai su kitaučiais.
- 4) Finansinė sistema Lietuvoje.

5) Lietuvos šelpimo, atstatymo ir ekonominio gyvenimo sutvarkymas.

6) Lietuvos švietimo klausimas.

8) Lietuvos archivo, knygynų rusų valdžios užgrobtų sugražinimas.

9) Lietuvių intelektualų jiegu tikslingas sunaudojimas Lietuvos atstatymui.

10) Priemonės ir taktika Lietuvos laisvės atgavimui.

Su pagarba Jurgis Savickis." Taigi kaip matyti iš programo konferencija žada gerokai pasidarbuoti Lietuvos nepriugulmybės reikale.

Mes taipgi manome, kad Dr. J. Šliupas jon nuvyks, nes ant kiek mums žinoma, jis važiuosias Šveicarijon ir iš ten, jei bus galima stengsis dasigauti Vilniui. Kaip dabar reikalingi veikėjai Lietuvoje, mes čia negalime sau nei persistatyti."

KAIP TAI SUPRATUS?

"Vienybė" nusiskundžia, kad Rymiško Susivienijimo organas neseniai parašęs, jog "kitoms srovėms rupi ne darbas, ne Lietuvos reikalai, bet kova su klerikalizmu."

"Vienybė" apie tai sako: "Čia tai jau neteisybė. Bent tautininkai visa darė, kad tik būtų dirbamas tikras darbas!" Kaip tai reikia suprasti?

APIE CENTRALI KOMITETĄ.

Po klerikalų laikraščius vis dar nenutyla baubojimai ant tautininkų del neišsiuntimo Lietuvių Dienos aukų, nors mes jau po dešimt kartų aiškinome, kodel tos aukos negali būti išsiųstos į užimtąją Lietuvą. Girdėjome neseniai, kad Centralis Komitetas padarė naują pastangą išsiųsti pinigų ir net paskirstė

aukas, išsiųsti į naujas vietas nesutinkančias su originaliais C. K-to nutarimais. Dabar Centr. Komitetas gavo laišką, kuriame sakoma, kad aukos bus tuojau išsiųstos. Bet klerikalai, pamatę kokią jie klaidą padarė, ardydami C. K-tą ir pabėgdami iš jo, nori žut-but sugrįžti į Centr. Komitetą ir reikalauja nuo savo delegatų, kad jie grįžtų į C. K-tą, lyg jų grįžimas galėtų ką pagelbėti Centr. Komitetui ir pinigų išsiuntimui. Pagalios klerikalai senajame C. K-te beveik nieko nedarė ir iš jų ten naudos nebuvo, tai vargu bau galima tikėtis, kad iš jų ir sugrįžus butų kokia nauda. Gali išeiti tokios pasekmės, kaip su "Lietuvių Diena po katalikų bažnyčias", kurią vieni "broliai katalikai" organizavo ir kurios pasekmėm jie patys gėdijasi. Jeigu grįžtų tam, kad suvienijus savo Tautos Fondą, tai kitas reikalas!

TAI JAU NE "SNIPIJADA"!

"Kovoje" num. 43 skaitome: Suardė d. St. Michelsono prakalbų maršrutą VII Rajone.

Dr. J. S. Vaškevičius iš Pittstono, Pa., spalio 22 d. atsiuntė mums štai kokį pranešimą:

St. Michelsono maršrutas po VII Rajoną pasibaigė be pasekmėm. Visur policija kliudė ir stabdė prakalbas. Visuose miestuose, prisiunčiamo turinio skundai nuo Katalikų Darbininkų Sąjungos sekretoriaus; Jonas J. Ramanauskas, tą visa atliko.

Draugai, dabar matote, kaip katalikų darbininkų vadai daug gerokai velija susipratusiems darbininkams."

Dr. J. S. Vaškevičius sykiu atsiuntė ir jas aldermano L. Smitho paliudytą tikrą John J. Roman (ausk) o laiško kopiją, kuriame d. Michelsonas ve kaip skundžiama:

242 W. Broadway, So. Boston, Mass. Oct. 11, 1917.

"The Chief of Police, Exeter Boro, Pa.

"Dear Sir:— St. Michelsonas, a radical socialist of this city, will speak in Exeter Boro on the afternoon of Oct. 14, 1917, at Griskonis Hall.

This man is under surveillance of the U. S. Department of Justice as a dangerous agitator and sower of discontent among the working classes of the Lithuanians. I am advising you regarding him because I believe you should be posted regarding his activities in your city so that you make (turbut, may. Red.) take the necessary steps to counteract any evil that he might do.

If you wish further information concerning this man, I would refer you to the U. S. Department of Justice at Boston, Mass.

Respectfully yours, John J. Roman.

I certify that this is a correct copy of the original letter as handed to me this 20th day of October, 1917.

Lewis Smith, Alderman. Antspauda.

Witness J. S. Vaškevičius. Vertimas.

Policijos galvą Exeter Boro, Pa. Gerbiamasai:— St. Michelsonas, radikalis šio miesto socialistas, kalbės Exeter Boro 1917 m. spalio 14 d. popiet, Griškonio svetainėj.

Jungtinių Valstijų Tiesos Skyrius (departamentas) laiko tą žmogų savo nuožvalgoj, kaip pavojingą agitatorių ir nepasitenkinimo sėjiką lietuvių darbininkų klesose. Aš jums pranešu apie jį, kadangi aš tikiu, kad jūs turėtumėt but informuoti apie jo veikimą jūsų mieste, idant jūs galėtumėte padaryti reikalingus žingsnius, kad jūs

galėtumėte užkirsti kelią tam blogui, kurį jis galėtų padaryti.

Jeigu jūs norite platesnių informacijų apie tą žmogų, tai nurodyčiau jums Jungtinių Valstijų Tiesos Skyrių Bostone, Mass.

John J. Roman.

ISSIKOLOJO.

Šiomet spalio mėn. sueina 40 metų, kaip Martynas Liuteris paskelbė savo 95 punktus pasmerkimo senai katalikų bažnyčiai ir padėjo pamatą naujam, apvalytam krikščionių tikėjimui — reformacijai. Reformacija per tuos 400 metų išaugo ir išplatino. Šiandien ją išpaūja apie 200 milijonų žmonių. Todėl tas 400 metų reformacijos jubilėjus yra plačiai apvalkštas ir minimas. Paminėjio jį Bostono kat.-klerikalų laikraštis. Bet kaip paminėjo? Iškoliojo! Liuteris, anot paminėjimo, "ir manė gerai pasipjigaus, pardavinėdamas atliadus" ir "suviliojėms vienuolę, patėmė ją sau už moterį — pačią be šiuob" ir "aišku, kad sulyg Liuterio mokslu, galima girtuokliuoti, paleistuviauti, išplėsti iš buras alkaną žmogaus kėsnį dooms, užmušti ir taip toliau."

Ten pat Liuteris vaizdinama drauge ir kaipo kurstytojas vraguolių ir kaipo "jū žiaurus malšintojas ir kaipo girtuoklis-alcoholikas ir palaidaus gyvenimo mėgėjas! Taip tai mūsų katalikų (kabėse) šulai šmeičia drasinį galvą 200 milijonų žmonių ir išranda ant jo devynias galbes "griekų", o apie save tai duoda pasakytį nei pusės teisybės, kad jie yra didesni veidmainiai, mėgėjai vyno ir moterų ir prisileidžia aršesnių darbų, kaip Liuteris ir jo pasekėjai. Tai pas mus išsidirbo paprotis — kiti šmeičk ir sakyk ant jo, ką nori, bet kaip apie tavo tuos padus darbus pasakys, tai draskyk lietušias akis. Kur-kur teisybė nėra šiandien, tai pas mūsų "kybinius" vadovus!

A.L.T.S. REIKALAI.

Naujosios Anglijos Apskričio suvažiavimas bus Lapkričio 4d.

Worcester, Mass.

Svetaineje po No 29

Endicott St. Posėdžiai prasides 10 val. ryte.

Ateinančią nedėlę, lapkričio 4 d. Worcester, Mass bus A.L.T.S. Sanandros suvažiavimas. Šis suvažiavimas, kaip priešesimais, yra labai svarbus. Todėl kuopos privalote atsiųst savo delegatus. Butinai jiems įsakykite, kad Worcester, Mass., buty rankisti šio ryto, nes posėdžiai turės prasidėti ne vėliau 10 val. ryte.

LIKO NEDAUG LAIKO, VOS KELIOS DIENOS! NELAUKIAM DAMI NIEKO ŠAUKITE SUSIRINKIMUS, ISRINKITE DELEGATUS, ITEIKITE JIEMS IGALIOJIMUS IR ATSIŪSKITE SUVAŽIAVIMAN. Valdyba.

SUVAŽIAVIMUI PRISIARANTINANT.

Reikia labai apgailestaut, kad A.L.T.S. N. Angl. Apsk. Valdyba taip vėlai paskelbė per spaudą apskričio suvažiavimo šaukimą. Tokis netikėtus ir taip greitai įvyksta suvažiavimas verčia kuopas šaukti tuojau nepaprastai susirinkimus ir išrinkti atstovus į apskričio suvažiavimą, kad tame suvažiavime būtų atstovai iš visų Naujosios Anglijos Sandaros kuopų.

skirsti kelių...
John J. Roman.
OLIOJO.
mėn. sueina...
Paminėjo jį...
gerai pasij...
vieno, pami...
id sulys Lie...
girtuokliu...
šplėsti iš b...
kajni duos...
toliau."
ris vaizdin...
kurstytojas...
jų žiaurus...
girtuokliu...
idais gyven...
tai musy ka...
lai šmežia...
ilijonų žmo...
devynias ga...
pie save ta...
ei pusės te...
lidesni veid...
no ir moter...
nių darbų...
ekėjai. Tai...
aprotis —...
ant jo, ka...
o tuos pa...
ai draskyt...
-kur teisyb...
pas musy...
s!

šio suvažiavimo svarba yra be galo didelė. Šiame suvažiavime, mes turime apsispręsti apie mūsų bendrus organizacijos reikalus, kad geriausi mūsų norai ALTS. organizacijai būtų apsvaistinti Seime.

Visų pirma mūsų noru turėtų būti, kad ALTS. įvestų rinkimui C. Valdybos referendumą (visuotiną balsavimą). Visuotinio balsavimo svarba būtų gana didelė ir gana pasekmingai atsišlyptų visus mūsų vidinius organizacijos reikalus. Jau mes esame pamokinti, kad rinkimai seimuose dažniausiai nepasekmingi, nes, sako, neišrinkom geresnių, kad neturėjome iš ko rinkti. Beto seimai daugiau sutraukia tokius žmones, kurie ne visai aiškiai išreiškia ALTS. Sandaros principus. Su jais tik kompromiso keliu kiti sutinka dirbti Sandaroje. Todel Sandara yra kenksminga tokią tvarką palaikyti.

Nemažą svarbą turi taip pat šis suvažiavimas aptarime C. valdybos personalo. Mums yra svarbu, kad mūsų organizacija būtų švari, rimta ir visų narių būtų godojama. Kad taip atsitiktų mes turime prie jos vairo pastatyti tokius žmones, kurie tokioj augstumoje galėtų palaikyti organizaciją. Tai sakydami, mes visai neturime mintyje, kad mūsų organizacija turėtų laikytis kitoms sriovėms, kaip kad dabar daro kiti organizacijos vadai. Tokia pataikunė pozicija nesuteikia organizacijai garbės, jos nepalaiko augstumoje, bet ją žemina, silpnina ir puldo. Priegtam C. Valdyba turi būti darbšti, energinga ir kompetentinga.

Yra dar keletas ir kitų svarbių klausimų, k. a. dabar spausdinamas "ALTS. vidurinės tvarkos projektas". Į šį projektą reiktų ytin atkreipti dėmesį mūsų narių, nes tenai yra nemažai taisytinių punktų.

N. Angl. Apskr. ALTS. suvažiavimas turės tuos ir kitus dalykus aptarti. Kartu su tuo taipgi turėtų nemažiau laiko pašvęsti ir savo reikalams ir kad juos sutvarkius taip, kad darbas eitų kuogeriausiai ir pasekmingiausiai. Valio N. Angl. Sandariečiai!

Liaudies Draugas.

ALTS. SEIMUI BESIARTINANT.

Kai-kurios ALTS. kuopos ir apskrčiai jau paduoda sumanymus, kad busiantis ALTS. seimas pasirupintų įsisteigti savo organą. Iš vienos pusės žiurint yra labai puikus sumanymas, nes jokia organizacija be savo organo negali parodyti savo gyvumo, nes neturi kur vartyti tinkamai agitacijos, o be agitacijos nėra nei gyvo organizacinio darbo. Pašaliniai laikraščiai, kurie nori ir apsiima būti organizacijos organais, bet jie duoda menkai vietos organizacijos reikalams ir užtat labai mažai yra juose rašoma apie tą organizaciją. Beto tuose laikraščiuose, neva organuose, visuomet yra apkalbama tik patys svarbiausi organizacijos reikalai ir da tie apkalbami labai trumpai. Kitą sykį ir tie patys klausimai nevienodai apkalbami ir išaiškina, nes kas laikraštis, tai redaktorius, kuris kiek kitaip supranta tą klausimą ir kaip jį aiškina. Tatgi iš tos pusės žiurint yra naudinga ir pageidaujama organizacijai turėti savo locną organą kuriame vienodai būtų apkalbama visi reikalai ir galima būtų plačiai vartyti agitaciją, aiškinant organizacijos principus.

Bet iš kitos pusės žiurint vėl kyla klausimas: ar apsimokėtų dabartiniame laike ALTS. įsisteigti savo organą prie tokio didelio pabrangimo spaustuvėse reikalingų daiktų, o ypač popieros, kuri pabrango kone tris sykius

tieku, negu buvo prieš porą metų. Tai viena priežastis, o kita vėl prie taip jau didelio skaičiaus laikraščių ar būtų galima pakaktinai gauti skaitytojų, kad laikraštį užlaikyti. Šis yra svarbiausias klausimas. Bet jeigu jau sandariečiai reikalauja savo organo, tai, žinoma, ir seimas turės su jais skaitytis. Aš norėčiau paduoti toki sumanymą, kad ALTS. seimas pripažinęs reikalingu įsisteigti savo organą, tai kad vieton uždėti naują laikraštį, paimtų, arba, geriau sakant, nupirktų vieną iš dabartinių vidurinės srovės laikraščių ir mano nuomone geriausia Sandara galėtų paimti "Ateitį", nes "Ateities" Bendrovė susideda vien iš sandariečių, kurie galėtų savo laikraštį perleisti Sandarai lengvomis išlygomis. Jeigu "Ateities" Koop B-vė sutiktų, tai seimas visai nepadarytų klaidos paėmęs tą laikraštį, nes "Ateities" yra pergyvenus sunkiausius laikus ir jau astistoj ant tvirto pamato. Sandarai įsisteigus naują laikraštį prisietų pergyventi gana sunkius laikus ir reiktų daug kapitalo įdėti, kol pasitaikys organas savaime, o Sandaros centre tuo laiku beveik visai nėra pinigų. Antgalo aš malonėčia išgirsti "Ateities" Bendrovės nuomonę link to įnešimo, o jeigu At. Bendrovė sutiktų, tai ALTS. kuopos drąsiai galėtų apkalbėti šitą sumanymą ir paduoti busiančiam seimui patvirtinti. Nors jau laikas yra gana trumpas, bet gal dar kas iš sandariečių suspės tarti tame klausime savo žodį. Butų labai malonu išgirsti.

P. Jaras.

Prier. Kadangi prie "Ateities" Bendrovės priguli išimtinai visi sandariečiai, tai jie gal ir sutiktų parduoti savo laikraštį Sandarai. Redakcija.

Iš L.C.K. Veikimo.

Gauta žinia, jog \$5000, kuriuos C. K-tas pasiuntė Lietuvos komitetui Stokholme, gauta.

Naujai surinktos aukos neužilgo bus vėl pasiūsta.

Gauta vėl laiškas iš State Department, jog Lietuvos Dienos pinigų likimas dar neišrišta.

Paskutiniame posėdyje nutarta delei pasekmingumo darbo alijantų bazare lietuvių skyrių rengti išvien su sąryšiu vietinių ir apielinkės draugijų.

Visi, kurie bazare dalyvauja — spręš ir apie išsiuntimą bazare surinktų pinigų.

C. K-to ofisas atiduota dispozicijon Lietuvos Bazarų Komitetui.

Savaitė October 19—26.

Mėn. aukos iš New Britain, Conn. \$66.42. (Vardai aukautojų neprisiūsta.) (Parašyta laiškas į sek., kad prisiūstų vardus.)

Mėn. aukos iš So. Omaha, Neb. \$4.55. (Už 3 mėn.)

A. Zalpis \$1.50
V. Sabaliauskas \$1.50
A. Sabaliauskienė ..... .30
E. Maslauskienė ..... .30
A. Navickaitė ..... .15
(Už 5 mėn.)
K. Junevičienė ..... .50
O. Žalpienė ..... .30

Viso \$4.55

Mėn. aukos iš Binghamton, N. J. \$5.25. Po 50c.: J. Ališaukas, A. Liepa, A. Kustecikis, A. Adomaitis, S. žilis, I. Misevičius. Po \$1.00: P. Saucūlis, K. Kučinskis. I Stanislovaitis 25c. Viso \$5.25.

Aukos surinktos ant baltaus Mineapolis, Minn. \$32.00. Aukavo šios ypatos: Juoz. ir Ona Ivanuskai \$3.00. Stella Čekanauskaitė \$2.50. Po \$2.00: Ant.

Masiokas, Ig. Bujokas, Ant. Sulckis, J. Sabas. Po \$1.00: Vinc. Puskevičius, Fr. Bendikas, J. Biežis, J. Augustinavičius, S. Apkinas, M. Biežis, K. Ludeikis, M. Garleveckas, P. Mačiulis. Po 50c.: Alex. Petraitis, P. Lukanov, A. Sukis, A. Mondeikis, J. Sharp, A. Frand, A. Baltrus, A. Zeugus. Po 25c.: H. Bendikaitė, D. Frand, Ig. Esilionis, Kas. Esilionienė, L. Varnauckaitė, J. Strazdas, K. Lasnauckas, C. Frand, D. Frand, V. Draung. Baltaus pelnas \$3.20. Viso \$32.20.

Viso per savaitę \$108.22.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

Rupinkimės lietuviams kareiviams

Gerbiameji: — Delko Bostono lietuvių taip ilgai nesutaria ir nesutveria iš visų partijų atstovų tam tikrą organizaciją kuri rupintųsi esančiais Amerikos kariuomenėje lietuviams? Juk tas musų jaunimas, visiskai atskirtas nuo savųjų, trokšta turėti ryšius su savo tautos žmonėmis, iš kurių jie yra gimę, nuo kurių gavo mokslą ir apšvietą ir kurių tarpe jie užaugę.

Spalio 21 d. kalbėjau su Amerikos kareivių, Petru Mazgeliu, kuris stebisi, kad Amerikos lietuvių visuomenė taip ilgai nesutveria centralinės organizacijos, kurios skyriai būtų visose lietuvių kolonijose ir rupintųsi išleisti į Amerikos armiją lietuviams.

Pasak Petro Mazgelio liuosu nuo užsiėmimo laiku visi Amerikos kareiviai susirenka į Jaunų Vyrų Kriekšionių Draugiją — Y. M. C. A., kur jie gauna pasiskaityt laikraščius ir knygas vis savo kalbomis. Tik lietuviui negauna literatūros savo kalboje, nors jos labai pasiilgsta ir geidžia. Gauna tik atskiri asmens, ką užsiprenumeruoja patys, arba prisiūnčia draugai.

Armijoje yra ir inteligentiškų kareivių amerikonų, kurie sutiek lietuvių klausinėja, kas tie lietuvių yra, — mat jie nori parašyti savo tėvams, su kuom drauge tarnauja Dėdei Samui.

Verta platint armijoje ir Dro Šliupo knyga apie Lietuvą parašytą anglų kalboje: "Lithuania in Prospect and Retrospect".

Amerikos lietuviams butinai reikia turėti organizaciją, kuri rupintųsi lietuviams — Amerikos kareiviams, vestų jų statistiką: kad žinotų kiek lietuvių lieja kraują Amerikos armijoje, — kad kareivi pasibaigus mes patys galėtume parodyt, kad lietuvių kariavo ir padėjo savo gyvybes už bendrus šios demokratiškos šalies siekinius. Juk neturietai šies karės audra Lietuvai neprigulmybė turi but užtikrinta.

Tat neužmirškime savo jaunuolių, atsidurusių svetimauciu tarpe: lietuvių juose išsilaukys, jeigu mes jais rupinsimės. Turėdami su mumis ryšius jie ir svetimaucius tinkamai galės painformuot apie Lietuvą.

Su tikra pagarba

A. Vaitkus.

Redakcijos prierasas. Pilnai sutikdami su p. A. Vaitkaus nuomone, prašome Amerikos lietuvių visuomenės rimtai pagalvoti apie tai, šį klausimą apsvaistyti savo draugijų susirinkimuose ir nutarimus pranešti spaudai. Mes iš savo pusės darysime visa, kas galima šiame reikale: suteiksime "Ateityje" vietos šio klausimo gvildenimui ir kalbinsime bostoniečius prie sutvėrimo Lietuvių Draugijos Rupinimuisi Musų Broliais Lietuvis, Esančiais Amerikos Armijoje.

Redakcijos Atsakymai.

Gerb. A. Gaidis. — Jusų straipsnio ne del nuo mūs priklausomų priežasčių suvartoti negalime. Atidedame į archyvą. Kaslink lietuvių partijų nesutikimų, ir, kad dauguma lietuvių tarnauja svetimiems dievams, mes su jumis pilnai sutinkame, kad tas nesutikimas ir tolinimasis lietuvių nuo savo tautos reikalų neša nenaudą visai Lietuvai. Visą laiką mes kvietėme, kviečiame ir kviesime lietuvius būti lietuviams, nesitolini, bet uoliai ginti savo tėvynės ir savo tautos žmonių reikalus. Ačiu už žinias.

Bus all right.

"Pijušuk mielas", sako jauna patį savo vyrui, "aš dar kartą meldžiu tavęs paklausti manęs ir liautis girtuokliuoti. Kiekvieną kartą, kada tu pasigeri, visada po to sunkiai pagiriojiesi. Aš myliu tave ir man gaila tavęs, kad tau kas kenkia. Aš žinau, kad liovimasis gerti bus gerumu del tavęs, mielasai."

"Dauguma iš didžiųjų žmonių buvo geri pijokai", sako vyras, "žiurėk: Poe, Charles Lamb, žiurėk Burns, žiurėk..."

Gerai Pijušuk", atsakė ji, "lik tu tokiu dideliu žmogum ir bus all right."

J. Fisenka.

Zarijos.

— Kodel tamista taip ilgai nesizėnijat, turėdami tokią nieko sau mergisčią?

— Jau neužilgo reiks mėginti.

— Tai Megė jau vėl su nauju kavalierium vadžiojasi.

— Kagi daugiau bedarys mergina, neatitkdama savo tikrojo.

AR TURI GRAFOFONĄ?

Jeigu dar neturi, duok man žinią aš prisiusiu grafofoną ir lietuviškų rekordų parinkdamas gražiausių dainų ir muzikos.

Kaina 15.00

Dainos M. Petrausko	Čižauskų
2356) Lietuva, Tėvyne mūsų	2244) Skambančios stygos
) Tykiai, Nemunėlis teka	) Tu mano motinėle
2357) Birutė	2245) Gimtinė žalia
) Kur languoja Nemunėlis	) Sunku gyventi
2358) Darbininkų Marselietė	3190) Trys bernėliai
) Sukalkime kovą	) Vakarinė daina
2392) Sveiki broliai dainininkai!	3191) Ant marių krantelio
) Ko liudit sveteliai	) Saulėlė tekėjo
2393) Saulėlė raudona	3192) Giedu dainelę
) Jėjau dieną	) Gegužinė daina
2394) Už šilingėlį	3291) Plaukė sau laivelis
) Šiu nakčiai	) Lopšynė
2348) Suktinis	Armoniko solos
) Valia, valuze	3315) Stumbriskio Polka
2349) Prirodino seni žmonės	) Jurguko Kazokas
) Kur tas šaltinėlis	3316) Polka nuo Rudos
2350) Naujoji gadynė	) Mazurka
) Dainius	2580) Šalies gražybė (Polka)
Brooklyno Kvartetas.	) Zuvininkų Valcas
2225) Eina per dvarelį	2581) Gražioji Polka
) Gaila tėvynės (maršas)	) Pavasario rytas
2226) Per giria girelę	2582) Kalnų aukštumuose
) Linksminkimės (Polka)	) Kariškas Maršas
2227) Per šilą jojau	2706) Zemačių Polka
) Žydas statinėj (Polka)	) Gudų Mazurka
A. Kvedaro	2651) Vilniaus Maršas
2223) Pamylijau vakar	) Audra
) Drauge (Polka)	2652) Rasiėnių Polka
2224) Mano laivas	) Kazokas Valcas
) Sveikata (Maršas)	Monologai
	1248) Velnias ne boba
	1249) Velnias ne boba
	1249) Mano Palvys
	) Velnias ne boba

Vis paminėti rekordai yra labai gražūs. Galit užsakyt per laišką, aš nusiūsiu visiems be jokių ekspensų.

C. P. YURGELUN,
377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"ATEITIES" SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jeigu nori, kad būtų darbas visada į laiką atliktas, duok padaryti "Ateities" Spaustuvėn.

Jeigu nori, kad žmonės gerėtusi iš atliktų dailiai spaudos darbų, duok visada "Ateities" Spaustuvėn.

Jeigu nori, kad būtų padarytas darbas geroj kalboj ir be klaidų, duok "Ateities" Spaustuvėn.

Jeigu nori, padaryti spalvuotą darbą, duok "Ateities" Spaustuvėn, nes "Ateities" Spaustuvė tik atlieka visokius artistiskus darbus.

Spausdiname: knygas, konstitucijas, katalogus ir abelnai visokius darbus.

"ATEITIES" KOOPERACIJA
366 West Broadway, South, Boston, Mass.

SKAITYKIT

"ATGIMIMA"

Naują dvisavaitinį apšvietos ir mokslo žurnalą pradėjo leisti Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčia Amerikoje. Žurnalas yra 20 puslapių, "Vairo" formato, su daugybe Lietuvos vaizdų ir šiaip puikių paveikslų. Jame telpa puikiausių lietuvių rašytojų straipsniai ir eilės, vertimai iš kitų kalbų, gvildinama žmonių dvasiniai ir materialiniai reikalai, etc.

Sis naujas lietuvių laikraštinių šeimynos narys nepastoją kelią vienam laikraščiu, bet įneša naują žiedą į mūsų kulturinį gyvenimą.

Kaina tik \$2.00 metams, \$1.00 pusei metų.

Norėdami vieno numerio pasiūžėjimui pasiūskite 10c. ir pareikalaukite "Atgimimo" šiuom adresu:

"ATGIMIMAS"
156 GARDEN ST. LAWRENCE, MASS.

BORDEN'S Malted Milk
HAS NO EQUAL

Kuomet miegi kodel nemegot gerai?

Tai yra nesunku jeigu žinai kaip. Prieš atsigulant išgerk stiklą

BORDEN'S Malted Milk
IN THE SQUARE PACKAGE

Tiesiog galėsi stebėtis kaip miegosi ramiai.

NUSIPIRK ŠIADIEN

Galima gauti visose aptiekose.

Arba prisiusk šį kuponą ir 10c. stempų del: Malted Milk Dept., AT Borden's Condensed Milk Co., New York. Gaukite receptų knygelę ir pa-vyrdį — užtektinai vienam kartui.

Vardas.....
Adresas.....

Dantis Išgaminuoju

DYKAI

Gydau dantų ligas. Expertas auginsių dantų ir tiltukų (Bridgework Restorations).

DR. A. H. N. FLINK.

210 Hanover st., Boston, Mass. Atdara iki 8 P. M. Nedėliomis iki 2 P. M.

PUKIAUSIA SO. BOSTONE

BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA.

JUOZO KAZIUKONIO.

Užlaikau geriausius barberius, pridabojų švarą, skutame ir kerpame visokiomis madomis — kaip kas nori. Mano barzdaskutykla randasi po

224 W. Broadway, So. Boston, Mass. (52)

D-rė Aldona šliupitė-
Laiškai iš kelionės.

Laive, kovo 31, 1917.
Mylimieji:

Rytoj išryto busime Cristobale. Musų kelionė yra tokia puiki. Nesijauti, kad esi ant vandens. Pripratau prie laivo, gaila bus man palikti — galėčiau taip amžinai važiuoti. Dienos pereina greit. Einu anksti gulti, anksti atsikeliu — ant šešių. Atsikėlus, pasivaikštau po dēnį. Pavalgau pusryčius — po to vėl ant dēnio — sueinu su visokiais žmonėmis. Matyti daug typinių vokiečių. Jie duoda suprasti, kad keliauna į Ecuador, Chile. Žinoma aš su jais niekad nekalbu. Bet įstabu, kad jie važiuoja į Cristobal ir kiti mano, kad iš ten lengva į Mexico.

Čia yra toks vienas senas amerikonas — inžinierius. Jis gyvena Mexicoje 7 metus. Jis daug pasakojo apie Mexico ir žino, kad 50,000 vokiečių ten nukeliavo per paskutinius kelis mėnesius. Ten amerikoniai visai negali būti — ir jei karė bus su Vokietija — tai Suv. Valstijoms bus pavojus iš Mexico pusės. Tas senis keliauja į Chile.

Sužinojau daugiau apie mano pažįstamą iš Ecuador — dukterį buvusio prezidento. Suėjau su kitais ecuadoriečiais — ir jie man daug papasakojo apie jos garsų tėvą. Ten pas juos kitados gyveno Incas-indijonai. Jų liekanos parodo, kad jie buvo kulturingi. — Sako vienas ecuadorietis, kad pas jo tėvą buvo akmuo, kuris buvo iškastas ir ant jo buvo paveikslas išlietas iš aukso. Paveikslas rodė saulę su spinduliais, ir ant abiejų pusių buvo vaiko paveikslas — kaip pašventimui dievui — saulei. Sako darbas puikiais. Taipogi sakėsi matę paveikslą nutęptą Inco — 85 metų atgal. Tai buvęs vienas tų paskutinių indijonų. Jis įstabiai nupiešė Madonos paveikslą. Tas randas bažnyčioje, išlietas su aukso ant stiklo. Pasakojo ir daugiau apie tų inkų darbus. Seniaus, kaip Columbus atrado Ameriką, ispanai atėjo į Pietinę Ameriką — ir pradėjo vogti, užmušinėti tuos indijonus. Buvo karė daug metų, kol ispanai juos visai nuveikė. Žinoma, po to inkų mažai beapsiliko. Kąs buvo palikę, tai susimaišė su negrais ir kitomis tautomis ir galų gale išsigimė. Inkai turėjo savo valstybes, savo literaturą — net yra liekanų gramatikos, išrašytos raidėmis ant medinių lentelių. Iš tų gabių žmonių dabar nieko nėra. Ispanai galutinai užėmė jų kraštą, apsigyveno ten ir indijonai pasiliko jų vergais. Vienas ecuadorietis man pasakojo, kad vienas iš jo giminių turėjo žemės plotą — pusę Columbijos — samdė tuks...

kėdavo 5 centus į savaitę, retkarčiais duodavo bačką gėralo — "čiča" — iš kornų — ir duodavo veršuką arba aviną. Atlikdami darbą sau uliavadavo pasigėrę, bet to jiems užteko — jų reikalavimai buvo maži — daugiau jie neprašė. Indijonai dabar visai nemokyti — daug, daug žemiau stovi už musų raudonuosius indijonus. Yra suprantama, kad ispanams — tokiems pasiutėliams, nerupėjo indijonų padėjimas — ispanai, kaip augštesnės klasės žmonės — į indijonus žiūrėdavo, kaip į gyvulius, lig jie nebutų žmonės. Galų gale atsirado vienas jų tokis Alfara — šitos merginos tėvas — žmogus su labai tvirta valia, liberalas, norėjo pastatyti indijonus lygiai su žmonėmis, duoti jiems apšvietimo. Baltieji baisiai pasipriešino ir pertai jis turėjo dumti iš savo krašto.

Po daug metų atsitiko didelės permainos Ecuadore, bet nebuvo kas veda visą urėdą. Tai pašaukė Alfara namo. Jis buvo apsigyvenęs Panamoje, apsivedęs su panamiete, labai, labai gražia moteriške ir iš augštos kilmės — mačiau paveikslą. Alfara grįžo į savo žemę ir buvo diktatoriumi vieniems metams. Po to buvo išrinktas prezidentu po kelis sykius per 16 metų. Jis žinoma, tuojaus įvedė naujovišką tvarką. Pirmiausiai, kad indijonai turėtų progos pakilti — tai įvedė gelžkelius. Buvo baisiausios peštynės tarpe partijų. Konservatyvai bijojo indijonų — kad gavę progos apsišviesti su laiku nenuveiktų baltųjų. Bet po ilgų metų kovos jam pasisekė įvest gelžkelį. Alfara buvo padaręs daug pinigų Panamoje. Kaip sugrįžo namo, viską išleido indijonų gerui. Mes neturime supratimo kokių vaidų ten buvo tarpe jų partijų — liberalų ir konservatyvų. Ypatingai kunigai į žmones turėjo didžiausią įtaką, gązdino pragaru, velniais, ir kitokiais prietarais. Juos sugriebė Alfara ir patupdė į kalėjimą. Už tai jį vėliau nužudė; kuną po gatves traukė, niekino, biauorojo baisiausiai ir galų gale sudegino. Galima numanyti, kaip šeimyna jautėsi savo krašte. Jie visi taip buvo pasišventę žmonėmis ir tie taip atsismokėjo. Toji tragedija atsitiko 1912 m. Mano pažįstama mergina sirgo nuo to laiko. Vyras man pasakojo, ji budavo kaip plunksna lengva ir dabar jos nepažinti. Ji man daug pasakojė apie jų gyvenimą, kada tėvas buvo valdžioje. Ji turi dvi seseri ir du broliu. Jų padėjimas tuomet reikalavo kasdien būti prisirengus priimtį svečių. Todėl rengdavosi jie puikiais. Visi parėdai iš Paryžiaus. Ji pati sakydavo, kad ji buvo labai "tuščia". Parodė porą savo paveikslų iš tų laikų. Ten ji išrodo neapsakomai graži: — figura, kaip Ve-

nus, apie suknią nēr ką nei pasakyti — tai kaip išlieta! Vis atsimena koks jos tėvas buvo, nešioja jo paveikslą, ir turi kitą savo skrynioje. Ji pasakoja, kad dabar, kaip jau jos tėvas miręs ir visa eina užmirštin, tai dabar Ecuador žmones atranda koks tai buvo didis žmogus — ir gerbia jį, kaip dievą. Vyras, kuris man tai pasakojo — buvo išrinktas jos tėvo Ecuador ministru į Angliją. Buvo tada vaikas 24 metų. Žmones visur manė, kad Pietinė Amerika buvo visai necivilizuota — ir ecuadoriečių Londone buvo toksai Perez Triana, labai turtingas, ir gabus, mokytas. Jis išleidinėjo mėnesinį laikraštį — kuris apipažindino europiečius su Pietų Amerika. Ir iš to laikraščio europiečiai pradėjo įdomauti apie Pietų Ameriką.

Pietų amerikiečiams nepatinka žmones iš Suv. Valstijų per tai, kad jie labai nemandagūs. Mat amerikiečiai stato save daug augščiau už kitus, ir neprieinami — ir dabarties, kada mato butų naudinga su jais susidėti komercijoje, tai artinasi, bet ecuadoriečiai turi kitų tautų žmones ir su amerikiečiais nelabai nori susidėti. Tai ką nemandagumas padarė! Man su jais labai malonu sueiti, išgirsti jų nuomones — tokie puikus žmones — ir tokie patriotai! Bet juose vis man matytis liekanos to augšto luomo. Vis jie mini apie savo žmones, kad jie tokie ir tokie, paeina iš geros giminės, iš ispanų. Nors, žinoma, indijonai stovi labai žemai, yra pavirtę į degeneratus. Kad indijonas ir butų mokyklas, yra dar tokių ispanų, kurie nepriima į savo tarpą jų. — Nors, rodos, pas mus — žmones, kurie turi apšvietimo, durys jiems atviros visur. Šitas dalykas labai panašus pas juos dar į Indijos "kastas".

Tuo laiškai ir pasibaigia.
Red.

LIETUVAITES MIRTIS

Viename Petrogrado rusų dienraštyje randame jo bendradarbio D. V. straipsnį, antgalviu "Smert Gimnazistki". Ten skaitome:
"Sventazerio dvare, Raudonojo Kryžiaus ligonbutyje, po kelių dienų sunkių kentėjimų numirė savanorė — lietuvaitė gimnazistė, narė Petrogrado moterų legiono, Alena Neveckaitė (Nedzveckaja).
Ji buvo pavojingai sužeista 9 d. liepos. Gydytojai stengėsi išgelbėti jauną gyvybę — bet veltui.
Mergaitė numirė.
Gimnazistė 18 metų amžiaus. Pabėgė iš Lietuvos. Ji ejo į mušio lauką, idant sugrąžint savo numylėtą Vilnių, Užkariaut savo gimtinę šalį — Lietuvą. Juk visi žinojo pradžią "Vilniaus operacijos". Bet "draugai dezerteriai ir maroderai" laike mušio paliko girioje moterų batalijoną sušaudymui vokiečių sunkiosios artilerijos ir kulksvaizdžių. Jeigu ten nebutų giriš — visos moterų batalijonas but tapęs išmuštas... amžinai rusų armijos paniekai...

Giria sumažino aukas: iš 192 žuvo 44 gyvybės.
Moterų batalijonas ėjo drauge su Sibiro pulkais ir drauge su jais pasidalino pergalės garbe. Apie tą pergalę net buvo mažai rašoma. Tai buvo kreipiama ant nieko.
Vokiečiai taipgi traukėsi giriamis.
Moterų batalijonas kilo kaip vienas žmogus, riejosi prieš plieninę vokiečių pulkų jėgą ir atmušė ją.
Čia ne žodžiai, gerbiemieji. Tai jau užrašyta istorijos puslapiuose, oficialiuose dokumentuose ir oficialiuose pranešimuose ir praparodymuose. Ir tokia me mušyje, baisiame net tvirčiausiai armijai buvo sunkiai sužeista Neveckaitė.
Kulipkos žaidza kojoje, dvi pikių žaidzos petyje ir galvoje, eilė žaidzų, kuomet ji krito, padaryta pečiuose, plystant granatai, ar rankomis mestai bombai.
Moterų batalijonas atsitraukė su Sibiro pulkais ir išsinešė sužeistuosius. Bandos plėšikų užpuolė kariškas virtuves ir užgriebė jas sparciai užkandziavo.
Paskui jie užmušė laikinosios valdzios komisorių.
Paskui įsiveržė į mitingą ir "išreikšė ištikimybę" laikinajai valdziai ir visoms taryboms.
Paskui norėjo pasiusti linkėjimus moterų legionui ir išreikšti jam "ištikimybę".
Galop juos išvaikė.
Bet istoriškos rusų armijos paniekos jau niekas ir niekuomet jau neišvaikys.
Galima atsakyti nuo aneksijų, užpuolimų, imperializmo...
Bet siųst už save mirt vaikus, gimnazistes!...
Pagalvokite!
Mums vaikų aukos nereikalingos.
Kariško ligonbučio gydytojas, mėginęs išgelbėti Neveckaitę ir dalyvavęs prie jos mirties, sakė:
— Tris metai karėje, visą laiką vokiečių fronte, kur nuostoliai taip baisūs, mačiau viską ir pripratau prie visko, juk aš chirurgas, — mane kankina slogutis: užmušė kudių, mergaitę, aprengtą kareivio rubais ir "įstatymiškai pripažintą kareiviu".
P. S. Lietuvaitės — karžygės kapas randasi netoli stoties Prudy kariškame kapinyne. Jos visi giminės pasilikę kur tai Lietuvoje. Reikia tikėti, kad Petrogradas, kurio vardą nešioja moterų batalijonas, išneš kunus 44 mergaičių, kritusių mušyje, ir palaidos jas su pagerbimu pas save. Reikia skubėti, nes kapas karžygiškos lietuvaitės ir 43 jos draugių gali greit pranykti....
Vertė K. N. N.

Laiškai iš Lietuvos.

32. Tadas ir Barbora Arlauskai iš Zagarės. Arlauskas su pačia sveiki. Nieko. Gyvename jusų sename namelyje Butlersfelde.
33. Ona — dukტė ir motina Burdulis iš Kasaučių nuo Morkavos, Kalvarijos apsk. Gerai. Nieko. Man ir pačiai gerai einasi. Kur yra Jonas nežinome. Sunus ir dukტė sveiki. Širdingus sveikinimus siunčiame ir prašome atraišyti laišką.
34. Magdalena Vilbikiėvičius iš Majoriškių nuo Vilkaviškio. Gerai. Nieko. Širdingai sveikiname. Turtas nepaliesta.
35. Marė su šeimyna žalis iš Judriškių nuo Šiaulių. Einasi labai gerai. Neturime jokio vargo. Aš gyvenu dar Judriškiose. Man ir broliui einasi visa gerai.
36. Benidiktas Žibas iš Palėnų nuo Anykščių. Gerai. Nieko. Ieškomieji gyvena savo name ir prašo tolimesnių žinių.
37. Petras ir Adelė Beris iš

Kadrėnų nuo Taujėnų. Gerai. Nieko. Mums einasi dar gerai. Adelė nuo gana ilgo laiko serga. Prašo toliau rašinėti. Siunčia daug linkėjimų.
38. Juzefa Mazurkevičius iš Giraitėlių nuo Sventazerio. Yra sveiki. Prašo nedaug pinigų. Jusų žinia mus labai pradžiugino. Visi yra sveiki ir po daug kartų sveikina.
39. Jurgis ir Barbora Bislis iš Vilnių nuo Virbališkių. Nerasta.
40. Andrius, Jieva, Matijosių, Vincas, Izabelė, Elena ir Albinas Bukaveckai iš Majoriškių nuo Vilkaviškio. Einasi gerai. Visi yra sveiki. Visa taip yra kaip prieš karę. Trobesiai nėra pajudinti.

Visų ieškojusių prašome atsiti tuos laiškų iš "Ateities" Redakcijos.

Geras vyras.
"Ar tamista matei tą moterį su kuria aš šiandien vaikščiojau?"
"Taip."
"Tai mano pati. Ar tu matei tuos juodus šilkinis drabužius, kuriuos jinau dėvėjo?"
"Taip."
"Aš jai juos nupirkau."
"Tamista?"
"Taip, taip. Ar tu matei tuos solitariskus deimantus, kuriuos jinau nešioja ausyse?"
"Taip."
"Tai aš jai juos dovanojau. Jie man kainuoja trys šimtai."
"Taip?"
"Taip! taip! Jinau labai graži — turi gražias juodas akis. Ar tu matei tas juodas jos akis?"
"A-a."
"Tai aš jai jas daviau."
J. Fisenka.

"SANTARA"
DEMOKRATINĖS TAUTOS LAIVAS
SVĖS SANTAROS LAIKRASTIS.
Kaina Rusijoje 8 rub. metams; po sei metų 5.50 rubl.; 3 mėnesiams 2.00 rub.; vienam mėnesiui 1.00 rub.; vieno numerio 2 pusl — 10 kap., 4 pusl. — 15 kap.
UŽSIENIUOSE DU KARTU BRANGIAU.
Redakcijos ir administracijos adresas: Russia, Petrograd, Baskov per. 32, 6.
Skelbimo petito (1/6) eilutė 1 puslapyje — 1 rub., 4-ame pusl. — 15 kap.
Adreso pamainymas — 40 kap.
EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS.

ŽIEMA Ateina.

Bus šalta Dabar geriausias laikas užsisakyti šiltesnius ir mes pasiūviam puikiai šiltesnius "block" sistemos kirpimo. Šitaip pasiūti drabužiai geriausiai tinka kožnam žmogui. Žemos kainos — darbas gyvartuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprošinam ir taisom.
So. Boston Custom Tailors, K. Plioplis, A. Samokaitis sav. 278 Broadway, South Boston, Mass.

A. P. NAUJOKAITIS,
276 Athens St., So. Boston.
Savo "učernės ir grosnės" apgarsinimė, "iepė išmesti, nes per daug kostumerių turi.

Mokykis Francuzų Kalbos
Užsirašyk "Amerikos Lietuvi", kuria nerasi geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilijų
Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lekcijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Francijoje buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti "Amerikos Lietuvi" \$2.00 metams.
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems didžiausią savaitraštį
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
Isteigta 1886 m.
„Vienybė Liet.“ privalo skaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė.
„Vienybė Liet.“ talpina moksliskus ir pamokinančius straipsnius.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose...\$2.00; pusei metų \$1.00.
Kanadoje.....2.50; pusei metų \$1.25.
Kitose viešpatystėse.....3.00; pusei metų \$1.50.
Pažiuorejimui siunčiame vieną numerį dovanai ir knygy katalogą DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ KNYGŲ.
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120-124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

ЧИТАЙТЕ старейшую и самую распространенную в С. Штатах и в Канаде прогрессивную и индартную народную газету
„РУССКОЕ СЛОВО“
выходит в Нью Йорке.
ПОД РЕДАКЦИЕЙ Л. М. ПАСОВЛЬСКОГО при участии выдающихся русских, украинских, польских и литовских литературных сил.
Передовая статья помещается как на русском, так и на английском языках.
«Русское Слово» ежедневно находится в 40000 русских, украинских и польских домах.
RUSSKOYE SLOVO
31 East 7th Street New York, N. Y.
— Пробные номера высылаются бесплатно —

"TEVYNĖ" IR MOTERŲ IR VAIKŲ MĖNESINIS PRIEDAS
—VISIEMS METAMS KAINUOJA TIKTAI \$1.00—
Užrašykite ją savo draugams ir pažįstamiems ir patarkite kožnam lietuviniui skaityti.
Užsakymus ir pinigų reikia siųsti sekančiu adresu:
A. B. STRIMAITIS,
307 West 30th Street, New York City.

Laiškas iš Rusijos.

Mėsos klausimu.

Trečias karės metais maisto klausimas pradeda aštriau jaustis ir Rusijoje. Čia paliesiu tik vieną maisto produktą — mėsą. Rusijos sodžius nedaugiausia varvoja mėsos, kaip parodo biudžetiniai tyrinėjimai, sodietis suvartodavo metų laiku 1—1,5 pud. Vyrus mobilizavus, žymiai padidintas mėsos suvartojimas, dabar kiekvienam kareiviui išpuola 4—5 pud. O jug tokių padidėjimų yra keli milijonai. Pirmus pusantrų metų dar nelabai jautėsi mėsos stoka, tankiai mėsos budavo daugiau reikalingos saikos. Bet paskui prasidėjo krizis. Mėsos privežimas sumažėjo, o kaina šokterėjo dviguba, triguba. Ir rusams paaiškėjo, kad reikalingas tvarkingumas, reikalingas vienas plenas, kuriuomi rupintūsi mėsos privežimu kaip žmonėms taip ir kareivijai.

Rusijos mėsos rinkoj daugiausia gyvulių buvo vasarai baigiantis ir rudenyje; daugiausia statvama iš tyru, pavolgio ir juodžemio. Mažiausia privežama žiemos mėnesiais (sausis—kovas).

1914 ir 15 metais mėsos buvo užtekinai, netgi jautėsi perteklius. 15-tų metų pabaigoje konservų dirbtuvės negavo pirkti užtektino skaičiaus iš pirmųjų rankų ir pirkto atvežtusius gyventojams. Del tos priežasties gyvulių pirkimai, norėdami pasipelnyti pradėjo spekuliuoti. Dabai žymiai pablogėjo 1916 m. del netikusio galvijų pirkimo įgalotinio, Lenino veikimo. Tuo pačiu laiku uždraudė vežti galvijus iš Sibiro. Sibiro galvijai galėjo but suvartoti tik kareivijai. Žemės ministerijai vis sunkiau buvo rasti užtektino skaičiaus ir galop galvijų supirkimą atidavė žemietijoms. Tuo pačiu laiku paskelbtos nuostovios galvijų kainos.

Laiškašiuose pradėta darodinėti, kad mėsos nėra del galvijų sumažėjimo tarytum siekė 10—30%. Prokopovič sakė, kad kai-kuriose gubernijose galvijų skaičius sumažėjo net 70%. Taip sakantieji vadovavosi tuo, kad daug mėsos suvartoja kareivija. Tas pats S. N. Prokopovič išvedė, kad metų laiku kareivija suvartoja į 54 mil. pud. jautienos. Žymus mėsos klausimo tyrinėtojas A. Losickij nesutinka su tokiomis išvadomis. Jo nuomone metų laiku kareivija reikalinga į 39 mil. pudų, arba 3 1/2 mil. galvijų. Losickij tvirtina, kad mėsos vartojimas padidėjo ne daugiau 10%, o iš šio išeina, kad galvijų sumažėjimas nėra tiek didis, kaip tai sako Prokopovič.

Tokią nuomonę galima paremti skaitlinėmis. 1916 metais buvo padarytas žemės ukio surašymas. Nors surinktoji medžiaga dar nėra visa galutinai sutvarkyta, bet galima priėti prie išvadų. Rusijos žemietijos tankiai tyrinėja savo apskrčius ir suteikia nemaža statistikos žinių. Čia, pavyzdžiui, paduosiu ketelą sulyginimų (1910—13 m. žemietijų tyrinėjimų ir 1916 m. žemės ukio surašymo). Poltavos gubernijoje 1910—13 m. buvo 495 tukst. suaugusių galvijų, o 1916 m. jau 570 tukst. Tulso gub. galvijų skaičius padidėjo iš 190 iki 192 tukst. Yra ir sumažėjimų, pavyzdžiui Simbirsko gub. sumažėjo iš 255 iki 247 tukst.; Ufos — iš 696 iki 648 tukst. Surankiojus įvairias gubernijas, esančias ne vienoje vietoje, bet išmėtytas, kaip tai Poltavos, Tulso, Simbirsko, Ufos, Chersono, Saratovo ir Samaros, matome, kad 1913—15 m. jose užregistruota 3.313.000 galvijų, o 1916 m. atrasta 3.-

286.000. Sumažėjimas yra, bet nedidžiausias. Kaip parodo tos pačios žinios jaunas priaugis net žymiai padidėjo. Pavyzdžiui Poltavos, Tulso, Simbirsko ir Ufos gubernijose žemietijų tyrinėjimai pažymi 1.415 tukst. priaugio, o 1916 m. surašymas jau 1.569 tukst., taigi padidėjimas lygus 10,9%. Didžio sumažėjimo nematoma ir gubernijose, kuriose eina mušiai, k. a. Vilniaus, Minsko, Volyniaus ir tt. Šimtui gyventojų išpuola 22—36 karvės; tiek pat yra Viatkoje, Permiuje, o centrinėse gubernijose netgi mažiau (vidutiniškai 20).

Jeigu galvijų skaičius nedaugiausia mažėja, visgi negalima priėti prie optimistinių išvadų. Kiek aukščiau minėjau, kad metų laiku sodietis suvartodavo 1—1,5 pud. mėsos. Dabar gita pats sodietis karininkas suvartoja jau 4—5 pud. Norint kad nepranyktų galvijai, galima tik tiek užmušti, kiek ir budavo užmušama ir prieš karę. Tiesa, dabar užmušama bent kiek daugiau, bet visgi ne tiek, kad ir ne karininkas galėtų valgyti kol neprisotins. Todel tai jaučiamas mėsos krizis, kad kareivijai negalima atsakyti mėsosje, o šiaip gyventojams prisieina sumažinti savo norą.

Vidutiniai metų laiku užmušama į 6.340.000 stambių galvijų; 1916 m. kareivijai teko į 4 mil., taigi gyventojams likosi į 2.320 tukst., arba 37% reikalaujamos normos. Taigi miestietis vieton 4,3 pud. turi užsigandinti tikrai 1,6 pud. metų laiku; dieni aišeina 17 zol. Kareivija nuolat reikalauja didesnių išlaidų ir ji vis didėja, taigi aišku kad 1917 m. jai reikės daugiau mėsos, negu 1916 m. Miestiečiams vėla prisieis nukentėti ir dar labiau sumažinti raują; galima manyti, kad jie gaus ne daugiau 30% normos, taigi dienos laiku asmeniui teks 13—15 zol., o tas bus mažiau negu sodiečio norma.

Jeigu kareivija menkai jaučia mėsos stokos, tai suvisu kita miestuose. Čia ir prisieina galvoti kaip tą krizį sušvelninus. Buva tokių atsitikimų, kad supuva net milijonai pudų sušaldytos mėsos, kaip tai atsitiko Sibire. Reikalingas sutvarkymas pervežimo. Iki šiolei kareivija maitino skyrium, likusius gyventojus irgi skyrium. Pasekmingumo delei kaip kareivijos taip ir Rusijos gyventojų mėsos aprūpinimas privalėtų but sujungtas vienoje rankose, kad butų vienas bendras plenas. Jau ir dabar daugumoje vietų įvestos mėsos kortelės, taip kad kiek vienas asmuo gauna lygią vogą. Aišku, kad šiuo laiku negalima pragyventi i kaip norisi ir kaip but galima, taigi tik tvarkai esant lengviau perygyventi įvairius krizius.

Vyt. Steponaitis.

Skobeliov 16-V-17.

Iš Lietuvos Neprigulmybės Fondo Raštinės.

Naujas sekretorius ir kitkas.

Senojo sekretoriaus rezignacija.

New York, N. Y.

Rugp. 30 d. 1917.

L. N. F. Valdybai.

Gerb.—

Šiuomi meldžiu priimt mano rezignaciją iš L. N. F. Sus. Sekretoriaus vietos. Mat, pastaruoju laiku likau si priskirtas prie imamų Suv. Valst. kariuomenės "rekrutu" (jau perėjau gydytojus kvotimus) ir by die-ną galiu but pašauktas veikmėn. Tokiu budu ant toliaus negalėsiu Sekretoriaus priedermių pildyti ir noroms nenoroms turiu atsakyti nuo šios taip labai augstinamos ir branginamos manimi vietos.

Linkėdamas Jums kuonogeriausių pasekmių, Lietuvos neprigulmybės išgavimo darbuose —

Pasilieku su augšta link

Jumis pagarba

Pr. Bajoras,

L. N. F. Sekr.

Krivulė Sekretoriaus balsavimui.

Lawrence, Mass.

Sep. 19, 1917.

L.N. Fondo Valdybai:—

Gerbiamieji bendrai:—

Likimas vėl mus skyrė, kad mes likome be sekretoriaus — šiai baisusis karas atėmė jį mums. Taigi dabar turime pasiieškoti, kad metais buty senesnis, kad vėl mus nesutrukdytų. Tokis tinkamas asmuo randasi gerb. S. E. Vitaitis, dabar dirbantis "Tėvynės" spaustuveje ir arti stovis laikraščio "Tėvynės", taigi tokis asmuo mums daug galės pagelbėti, o kita, jis yra kalbėtojas-agitatorius, taigi daug pagelbės ir musų Fondui. Pagal savo ir Bajoro nuožūrą g. S. E. Vitaitį perstatu į Lietuvos Neprigulmybės Fondo sekretorius ir prašau už jį balsuoti. Daugiau tinkamesnių ir liusesnių nuo kitų darbų nematau.

Kitas dalykas. Čia yra prisegta g. A. Rimkos laiškas (kiti laišakai jau buvo paskelbta spaudoj — "Ateityje"). Matome (ir be to laiško galime suprasti — numanyti), kaip ten Stockholme ir kitur reikia darbininkų. Taigi pagalvokite, savo mintis čia išreiškite, kad LNF. sekretorijatas žinotų-numanytu, kaip tokiomis atvejais pasielgti ir ką pasakyti. LNF. pinigų šiuo tarpu mažai visai turime, nes už LNF. visai nieks negaituoja, viskas ką "Ateitis" ir "Tėvynė", o daugiaus nieks. Rodos mes turime ir komisiją (agitacijos delei LNF.), kurią išrinko LNF. sausio 15, 1917 m. New Yorke. Ton komisijon jeina gg. Vilmontas, Jankauskas ir Ramanauskas, visi newyorkiečiai. Bet iki šiol nei vienas iš jų nei žodžiu nei raštu nei kitu budu netarė. Man rodos, kad ateityje reikia jieskoti geresnių darbininkų. Nereikia žiūrėti į jų "didumą", "poniškumą", bet reikia atkreipti domą į žmogaus darbštumą.

Well, gerb. bendrai, LNF. nariai, atkreipkite domą, taip sakant visą, ant Lietuvos reikalų. Šioje krivulėje, je, aš noriu, kad Jus išsiieškumėt kuoplačiausia. Supraskite, kad LNF. reikia kuodaugiausia aukų ir iš kur jas imti. Krivulės eilė: 1) A. Ramanauskas, 2) Širvydas, 3) Jankauskas, 4) Karuža, 5) Dr. Drangelis ir 6) T. Paukštis. Gražinti J. Sekevičių pasekmių paskelbimui ir nurodymui geresnių kelių prie Lietuvos Neprigulmybės. J. Sekevičius, LNF. fin. Sekretorius.

S. E. Vitaitis apsiima dirbti LNF.

Gerb. J. Sekevičiui,

Lawrence, Mass.

New York City,

Rugsėjo 7 d. 1917 m.

Gerb. Temsta!

Jusų laišką apturėjau šį rytą — širdingai ačiū! Kandidatūrą į L. N. F. raštininką priimu. Jeigu L. N. F. valdyba mane išrinkt, tai stengsiuosi dirbti kiek galėsiu ir kaip mokėsiu. Jeigu-gi, sulig jų nuožūros, atsirastinkamesnis už mane ir išrinkt ką kitą, tai aš vistiek remsiu savo darbu ir kitaip, kiek tik išgalėdamas. L. N. F., kuris rupinasi Lietuvai laisvę iškovoti. Reikia koncentruoti musų spēkos ir išsiuosus dirbti, nes rodo si, kad jau artinasi valanda, kuri nuo musų pareikalas tukstantinių sumų pinigų Lietuvos laisvės reikalams. Su augšta pagarba S. E. Vitaitis.

Rugsėjo 21, 1917.

Perskaites rezignacija p. Bajoro nuo sekr. LNF., balsuoju už p. S. E. Vitaitį į sekr. L. N. F. kaipo tinkanti į tą uredą.

Kaslink laiško g. A. Rimkos, vargiai musu fondas ką gali gelbeti, nes finansu kaip ir nera. Butu labai gerai pasunisti viena ar pora veikėju į švedija pagelbeti dirbtį, bet kaip minėjau aukščiau nebus kaip užlaikyti — jiems apmoketi. Gi pasiturinčiu — savais kaštais ten užsilaikyti, mes

tokiu Amerijoje nerisime. Apart to dar Dr. J. Šliupui mes turesime moketi. Todel reik kaip nors stengtis padauginti įdža LNF. Buves sekr. p. Bajoras raše, kad jisai rengia agitacijini atsiiaukimą į lietuviu visuomenę meldžiant detj aukas į LNF., bet ar jisai ką tame nuveikę, nežinau. Apart agitacijos per spaudą, mes beveik nei neturime kalbėtoju, katrie agituotų už LNF. o kalbėtojai didžiause nauda atneštu.

Aš nieko negaliu sugalvot, nes man rupi kovojimas su liga katrią manę kankiną jau arti metų ir mielai užleisčiau savo vietą energiškesniam virui, katrias gal daugiau galetu padidaruoti labai fonda.

Meldžiu ješkoti keliu, katrias galetumem padidinti fondo pinigina. A. Ramanauskas Vice-Pres. LNF.

Brooklyn, N. Y.

Rugsėjo 26, 1917.

1. P-o Vitaičio kandidatūrai mielai pritariu. 2. Iš pranešimų L. N. Fondo viršininkų matosi, kad izde pinigų nėra. Todel siuntimas daugensio politiškių veikėju į Europą visiškai dabar negalimas. Kad tas reikalinga, tai nėra nei kalbos. Bet musų sriovės finansai nesuoorganizuoti. Nusiskundimai vieny ant kitų mažą čia turi svarbą. Faktas pasielikė faktui, kad mes turime maža veikėju. Ir kas dar labiausia pagailėtina — vieny su kitais nesusiikaušimas. Piningų yra visuomenėje. Bet ji mums neduoda, matydama tokį pas mus pačius iširima ir visuomeniškaip-politiškos disciplinos stoka. Šita kalbu iš patyrimo. — Skubinkim patjs gerai susiorganizuoti, raukime laukan "unarus", — skubinkime auklėti vienybę ir viens-kito pagerbimą, tada kiekvienas musų atsiiaukimas atsilieps visuomenėje galingu atbalsiu. Ir tą pradėkim šiaadien-pat, tuojaus! J. O. Širvydas.

New York, N. Y.

Oct. 1, 1917.

1). P. Vitaičio kandidatūrai pritariu. 2). Delei pinigų rinkimo buvo talpintas vienas straipsnis ir mano, bet veliau laikraščiai, iš kasžin kokios priežasties, atsisakė straipsnius link neprigulmybes Lietuvos talpinti, nors tie straipsniai jems buvo suteikti. Musų patsai pasiuntinis, J. Szlupas, fondui nieko nerašo ir link reikalo nieko netalpina ne savo taip vadinauome "keliones" laiškuose. Kam tie laišakai yra rašomi nera suvisai aišku. Jis kogeriause progą ir musų visą reikalą, neprigulmybes Lietuvos, pakreipia ant progos garsinti savo ypatą, o apie viešą klausimą pamirštą. Fondas jam apmokėjo kaštus ir siunte jį į pasiuntinius. Keno jis yra pasiuntinis dabar, kaip laišakai reiskia? Mēs galime rinkti tik pinigus Amerikoje; pasiuntinių čion jau nera, juos gali pasiusti iš Petrogrado. P. Sekevičiaus vardinimai musų sąnarių yra suvisai kvaili ir neprastauburniai. — Jisai nesupranta reikalo ir nemato meginimo tulų ypatų naudoties iš musų judejimo savo reikalams ir ypatoms ir net šeimynoms. Su pagarba, V. F. Jankauskas.

Balsuoju už p. S. Vitaitį kaipo L. N. F. Sekr. Kaslink agitacijos už L. N. F., tai taip kaip darbas dabarties yra varomas, rodos, nieko geresnio negalima sugalvoti. Visa bėda tame, kad pasekmingam aukų rinkimui reikalingas tam tikro up sukėlimas. Gi musų viešasai gyvenimas tuo tarpu visai apmiręs. Musų partijos-srovės edėsi su savim, na ir užbaigė bankrutu! Vienintelis dabarties išėjimas, mano nuomone, tai saukimas visuotinojo seimo rinkto tokiams maždaug pamatais, kaip kad Rusijos lietuvių seimas. Seimas gal dar atgavins musų apmirusį gyvenimą, nušvies visuomenę daugelį neaiškumų, — nurodis visuomenę naujus tikslus, idealus. Tuomet galėšime ir kalbėti apie agitaciją už musų fondą ir už daugelį kitų naudingų dalykų. Užtatai, visi, ką galime toj linkmėje ką nors padaryti, agituokime už

Visuotinajį Amerikos lietuvių seimą. Musų viešiejeje reikalai tuomet savaimi susitvarkins.

Su pagarba

Romanaus Karuža.

Phila., Pa. 10-2-17

Spalio 5 d. 1917.

Gerbiamieji:—

Labai malonu turėti P. Vitaitį L. N. F. sekretoriumi. Išties, tai reikia tam žmogui tarti nuoširdų ačiū už apsiemimą užimti tą vietą. Tuom pačiu kartu reikia apgalvestauti nustojus P. Bajorą. Begalo energingas vyras!

Čia noriu priminti p. Sekevičiui ir kitiems komiteto nariams, kad neatreipti perdaug atydos žodžiams p. Jankausko. Jis turi gana nemalonus prietikus su Dr. Šliupu ir, ant nelaimės, nesugeba jų atskirti nuo visuomenės reikalų. Jis gali mus labai greitai supiudyti ir padaryti daug nesmagumo net pačiam Dr. Šliupui. Jankausko žingsnius patarčiau saugoti ir sekti, ypatingai arčiau jo esantiems žmonėms. Pasistengkime išvengti kivirčų musų pačių tarpe. Pasitikiu jog gerb. Sekevičius Jankausko žodžiais neįsižeis.

Aš su pagalba Dr. Graičiuno bandau priversti prie L. N. F. rėmimo vietinius salionininkus, mėsininkus ir groserninkus. Pažiūrėšime kokios bus pasekmės.

Su dide pagarba visiems,

Dr. K. Drangelis.

Pittston, Pa.

Spalio 10 d. 1917.

Gerbiamieji Draugai L. N. F.

Širdingai pritariu kadangi draugas S. E. Vitaitis apsiima buti Sekretorium L. N. F. ir dar turim laikyt už garbę, kadangi atsiranda visuomenai asmens, kurie pašvenčia savo atliekamas valandas dirbti del visuomenės reikalų.

Su linkėjimais

Thomas Paukštis.

Taigi LNF. valdybai vienbalsiai užtvirtinant g. S. Vitaitį LNF. susinešimų raštininku — nuo šio paskelbimo g. S. Vitaitis ir lieka juomi. Visi, turinti reikalus su LNF. kreipkitės prie g. S. Vitaičio šiuo adresu: S. E. Vitaitis, 307 W. 30th st., New York, N. Y.

Apie kitus dalykus palytėtus gerb. LNF. valdybos narių pakalbėsiu netrukus.

J. Sekevičius,

LNF. fin. sekretorius.

P. S. Paskutiniu laiku gavus dr. Šliupo telegramą iš Stockholmo ir nuo vieno kito asmeniškai ir per laikraščius atsiiaukus tik per vieną savaitę nuo spalį 9 iki spalį 16 sudėta aukų į LNF. \$455.15. Stambesnis aukas prisuntė: iš Brooklyno: M. V. Bučinskas 155 dol., P. S. Vilmontas (per Bučinską) 145 dol., P. Norkus sukoletavo 50 dol.; iš Chicagos, Ill. SLA. 36 kp. per M. J. Damijonaitį 25 dol., A. M. Martus iš Brooklyn, N. Y. surinkęs 29 dol. ir keliolika dešimintinių, 80) (iš eilės numeris) R. Karuža, Phila., Pa., 81) SLA. 3 kp. Elizabeth, N. J., 82) V. K. Račkauskas, 83) P. Norkus, 84) M. Stakenas, 85) J. Ambraziejus. Kas daugiau? Darbuokites visi, nes ir daktaras J. Šliupas Stockholme, švedijoje darbuojasi. Tenai atlikęs reikalus del Lietuvos ateities labo važius į Angliją, Pranciją, Šveicariją, o gal dievuliai duos ir gaus dasigauti ir į Vokietiją — Lietuvą. J. Sek.

Telsingiausia ir geriausia lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, artie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiūsiu per expresą.

K. ŠIDLAKUSAS

Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway, kamps C Street, SOUTH BOSTON, MASS. Telephone South Boston 21014 ir 21013

Labai Puikus RESTORANAS!

Geriausia vieta del vyrų pietus ir vakariene suvalgyti. Lietuviški valgiai gaminami.

J. Mathus.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

RUSKAS DAKTARAS

Dr. N. A. Glebow,

Specialistas Veneriškių ligu. Įgijęs mokslą Berline, Vienos ir kituose Europos universitetuose. 884 Main St., Cambridge, Mass. Ofiso val. nuo 1 iki 2 ir nuo 6 iki 8 po piet. Nedėliomis nuo 12 iki 1 d. Kitas ofisas 428 Centre St., Jamaica Plain, Mass. Telephones: Jamaica 1831 W ir Cambridge 1235 J.

Dr. George P. Ross

Vienintėlis Dentistas So. Bostone, kuris kalba Lenkiškai, Rusiškai, Vokiškai ir Angliškai. Turi gerą praktiką ir gerus aparatus traukimui dantų be skausmo. Užmoke-tis už darbą ožtia lengvais imonuosiais 455 Broadway, So. Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.

509 Broadway, Kamps G St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI

Vienatinis Lenkiškas

DANTŲ DAKTARAS.

Užtaisau pasigadinusius dantis ir dedu naujus. Laiką gyvartuoju. Ištraukiu dantis be jokio skausmo. 176 Harrison ave., Boston, Mass.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akiu Specialistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

DR. A. J. KARALIUS

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas

2121 N. WESTERN AVE., CHICAGO.

Valandos: Ryte 9—12. Po pietų: 2—8.

Tel. ARMITAGE 984

Bell Phone, Dickinson 3995 M.

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgus pabaiges Indjanois Universiteta). Gydo visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 ryto, 2-4 po piet, 7-9 vakaro. Nedėliomis: 9-11 ryto, 1-4 po piet.

Telephone So. Boston 605

LIETUVIŠKAS

Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliauskas

315 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Vietos žinios.

BIZNIERIŲ PRAKALBOS SO. BOSTONE.

Sekmadienį spalio 28 d. š. m. Lietuvių salėje buvo ligšiol dar negirdėtos, pirmos, lietuvių biznierių prakalbos. Surengė jas naujai susiorganizavęs Bostone "Lietuvių Biznierių Susivienijimas", kad išaiškintų lietuviams apie lietuvių biznierių padėją ir biznio darymą su lietuvišiais. Kalbėtojai buvo g. F. Bagočius ir g. M. Šalčius. Bagočius, kaip paprastai, su didele iškalba papasakojo apie biznierių padėją visuomenėje ir apie lietuvių biznierių vargus. Jis išrodė taip puikiai, kaip puikiau negalima, kaip lietuvis biznierių išsina iš tų pačių darbininkų ir išsėdamas iš dirbtuvės užleidžia vietą kitam darbininkui ir kaip jis paskui, užsidėjęs kokį mažą štorėlį anksčiau kelia ir vėliau gula už visus. O kiek jis galvosukio turi su tukstančiais visokių savo biznio reikalų ir reikalukų. Kitas biznierių su pavydu atsimesna apie tą laiką, kada jis dirbo fabrike! O kaip biznierių ēda pavydas, žemos rūšies konkurencija: vienas kitam pakiša koją, numušia kainas, leidžia paskalas, o savo žmo nes mažai palaiko savus biznierių: eina pirkti pas žydus ir kitokius ir tie už lietuvių pinigų išsistato sau visokių labdarinų įstaigų, namų ir tt., o lietuviams, kada reikia svetainės, tai nėra iš ko įgyti ir todėl, kad nėra biznierių, kurie galėtų aukoti tukstančius. Pabaigoje kalbėtojas ragino eiti lietuvius viską pirkti pas savus biznierių, o biznierių teisingai, gerai žmoniems patarnauti.

Šalčius pagyrė Bagočiaus prakalbą ir nuo savęs paaiškino apie biznį iš praktikos pusės. Jis sakė: visi lietuviai, kokių pažiūrų ir partijų nebutų turė eiti pirkti visus daiktus pas lietuvius biznierių. Reikia valgių — eik pas lietuvių groserininką, reikia drabužių, skalbinių, batų — eik į lietuvių krautuve, reikia furničių — eik į lietuvių furničių ūstus, reikia namų — pas lietuvių real estate'itniką, reikia skustis — pas lietuvių barberį, reikia žiedo, laikrodžiuko — pas lietuvių aukštininką, reikia pauderio — pas lietuvių "drugtoriję". Žodžiu, nuo mažiausio daiktelio pradėdant — nuo adatos ligi namo pirkti pas savą žmogų — lietuvių biznierių! Bostono lietuvių yra apie 8 tukstančiai. Kiekvienas jų daugiaumažiau su valgiu ir visu kuo kas savaitė praperka apie 8 dolerius, tai visi per savaitę prapendina 64 tukstančius dolerių! O kiek tų pinigų eina per lietuvių biznierių rankas. Gi tik dešimta dalis, o kiti kluva svetimaučiams — žydams ir kt. O iš tų lietuvių jokios naudos neturi. Tai jei nori turėti naudos iš savo sunkiai uždirbtų skatikių, tai tegul eina visi lietuvių viską pirkti pas savuosius. Tai tuomet ir reikalaut galima bus nuo lietuvių biznierių daugiau viešiemis dalykams. Tuomet lietuvių vienas kitą pasilaikys, — kaip ranka ranką mazgos, tuomet bus smagu mūsų visuomenėje žmonėms ir gyventi, tuomet viesų lietuvininkų širdis bus susipynę į vieną tėvynę! Užbaigė karštu paraginimu eikime pirkti visi savas pas savą!

Reporteris.

DEBATAI.

Pereitą pėtnyčią So. Bostono Lietuvių svetainėje įvyko "Ateities" B-vės parengti debatai, temoje: "Ar butų nauda sulyginus moterų teises su vyrais?" Debatavo J. Kačergius ir Kast. Norkus.

Abudu debatantai temas laikėsi rimtai ir nuoširdžiai gynė

Ponas J. Kačergius apipiešdamas dabartinį surėdymą ir priveddamas kelis faktus iš gyvenimo reikalavo, kad moteris tuoj pat galėtų dalyvauti politikoje, kaip ir vyrai.

Kastantas Norkus, pasmerkdamas surėdymo netikumus ir nežmoniška moterų išnaudojimą bei pavergimą, nurodinėjo, kad moteris, kaip žmonijos motinos, privalo būti labiau gerbiamos valdonais-vyrais ir turi but paliuosuotos netik nuo eksploataavimo fabrikuose, bet jos neturi but veliamos į politiką. Nerzku bus nurodinėjo, kad toli gražu ne visos moteris eina už proletariatą ir pažymėjo, kad tose vietose, kur moteris jau turi lygias balsavimo teises žmonių gerbuvio progresas nuo kitų vietų nesiskiria. Didžiausius argumentus, delko moteris nereiktų velti į dabartinę politiką p. Norkus statė remdamasis biologijos mokslu.

Debatantai kalbėjo po kelis kartus. Kalbėjo ir tuli iš publikos, kurios buvo gana daug.

Kaip publika suprato debatantus, ginančius savo bei kitų visuomenės narių nuomones tame klausime, sunku pasakyti, bet laike balsavimo 23 ypatos balsavo už p. Kačergiaus nuomonę, 13 už Norkų, — kiti susilaikė nuo balsavimo.

Debatavė p. J. Strimaitis. Jis puikiai sugebėjo užlaikyti tvarką ir nuosekliai paaiškino j duodamus iš publikos jam klausimus.

Reporteris.

Sužeistas lietuvis.

Steponas Navickas dirbusis Hood roberinėje kompanijoje pėtnyčios naktį, iš 19 į 20 spalio, tapo sužeistas: mašina nutraukė galus dviejų dešinės rankos pirštų.

Navickas dirbo prie "mill" mašinos, bet jį kompanija pasiuntė eit dirbt prie "colander" mašinos, kur jam ir tapo nutraukti pirštai.

PRAKALBOS.

Spalio 28 d. M. Šalčius ir F. Bagočius kalbėjo So. Bostone, K. Norkus — Worcester, Mass., J. Kačergius — Lewiston, Me. ir J. Strimaitis — New Britain, Conn.

DIDELĖS PRAKALBOS.

Lapkričio 11 d. Lietuvių svetainėje, E ir Silver sts. kampas, So. Bostone, Mass. bus didelės prakalbos, parengtos TMD. 81 kuopos. Kalbės du nauji kalbėtojai: pp. Kastas Norkus ir J. Kačergius, abu žinomi veikėjai ir laikraštininkai. Todėl visus prašome prisirengti toj dienoj į prakalbas, nes bus gana įdomios ir naudingos pasiklausyti.

Rengėjai.

MOKYKLA JAU ATSIDARĖ. Pereitą nedėdienį atsidarė lietuvių gramatikos ir aritmetikos mokykla. Todėl dar kartą pranešame tiems, kurie nori susipažinti su lietuvių kalbos gramatikos taisyklėmis, arba ir išmolti rašyti ir skaityti, ir pamolti aritmetikos, kad ateinančią nedėdienį 9 val. išryto atsilankytų į Lietuvių salę.

Mokyklos valdyba.

SUSIRINKIMAS IR NOMINACIJOS LIETUVIŲ LABDARYSTES D—JOS. So. Bostono Lietuvių Labdarystės d-ja turi savo svetainę. Kasmetas renka valdybą tos d-jos. Lapkričio 6 d. susirinkime bus nominacijos į Lab. D-jos valdybą 1918 metams viršininkų. Beto dar bus svarstoma pakeltas klausimas apie narių metinę mokesį. Todėl visi nariai butinai pribukite, nes labai svarbu, kad butų išrinkta gera valdyba, kuri vestų gerai d-jos reikalus ir rupintusi, kad sekantais metais d-jos reikalus dar geriau patalstyti.

Reporteris.

Todel malonėkite susirinkti. A. Rasimavičius, sekr.

— PARSIDUODA —
3 šeimynų namas su garage del 4 automobilių, arti City Point prieš vandeni. Randų atneša \$80.00 į mėnesį. Kaina \$7000.00.
Michael Coran,
366 Broadway, South Boston, Mass.

— REIKALINGA —
Lietuvė mergina del paprasto darbo namuose.
Atsišaukiti:
Mrs. J. M. Shet,
1677 Beacon st., Brookline.
Tel. Brookline 4517 W.

LIETUVIŲ UKĖSŲ DRAUGIJA rengia politišką susirinkimą, Smoke Talk, del visų piliečių lietuvių. Bus 4 d. lapkr. nedėlioje, 6-tą val vakare, Lietuvių svetainėje, So. Bostone. Užprašom atsilankyti visus So. bostoniečius ir apilinkėsus ukėsus. Bus prašėta už ką lietuvių turi savo balsą atiduoti laike rinkimų ir balsuot už tuos, kurie yra mums ištikimi, kaipomus tautos užtarėjai. M. V.

JUOKAI.

Pasikalbėjo.

"Noriu miego ir meldžiu duoti del nfanęs kambarį, taip greit, kaip galite. Maniau pasiekti miestą anksti vakaro, bet dar, štai jau 11-ta valanda."

"Kas tamistą taip suvėlino?" užklausė užieigos namo perdėtinis, duodamas raktą, kurio numeruota sagė didesnė už patį raktą.

"Oh, vėluojantis trukis! Vėluojantis trukis! Tik pamislyk — ar tai baikos — trukiui vale stovinėti kur nori ir ant kiekvienos geležinkelio bėgių kryžveinės?"

"Skurdas."
"Taip, skurdas. Didelis skurdas! Tai ne baikos trukiui ant vienos tik vietos išstovėti septynes minutes kol pusė tuzino keleivių persimaino — vien įlipdami trukin, kiti išlipdami."
"Žmogui keliaujant geležinkeliu reikia buti geležinės kantrybės."

"Tiesa. Tikra tiesa. Keli metai atgal aš dažnai važinėdavau geležinkeliu iš Šelmų į Kauną, kur pakelį yra stotis vardu "Mauručiai"; ant šios stoties trukis sustoja beveik kožną dieną del senos moteries, vežančios į Kauną kiaušinius parduoti. Dabar ar tamista man tikėsi, ar ne? Vieną dieną trukis sustojo del šios moteries ir ant nelaimės jinai turėjo tiktai vienuolika kiaušinių. Tai trukis išstovėjo tol, kol višta padėjo dvyliką, papildymui tuzino."

"Taip. Bet ir laimė. Neduok Dieve ragana višta ant tų patyčių ėmus but ir padėjęs du kiaušinius ant syk. Tada ir vėl lauk kol bus antras tuzinas."

J. Fisenka.

Ukininko pajus.

Ukininkas (į medikalį žmogų) — "Jei kartais jums tektų keliauti pro mūsų namus, tai meldžiu užsukti ir pas mus pažiūrėti mano pačios."
Gydytojas — "Taip. Ir kas su jūsų pačia?"
Ukininkas — "Labai blogai. Rytą ji atskėlus pamelžia karves ir iškošus pieną supilsto į puodus; palšina ir apžiuri su kiaušiniiais vištas; pašeria kiaušles; pagamina pusryčius ir po pusryčių sumazgoja valgio indus; apruošusi vaikus ir išleidžia į mokyklą; po to pradeda drabužių operaciją; gamina pietus; po pietų vėliai indų mazgojimas su kitais atkartotinais ir naujais darbais. Ir jeigu tas teisybė, kaip jį kad sako, tai per darbus jinai neturi nei kada pailsėti. Gulant kiekvieną kartą jinai bijaus buna nuvargus ir aš net bijaus, kad nenumirtų. Mano kaimynai, kurie arti gyvena ir į mano pačią gerai prisiziūrėjo sako, kad buk jai reikia gero gydytojo, o ji tuoj pasveiktų."

(Iš Boston Post)

J. Fisenka.

DRAUGIŲ REIKALAI.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ SVENTO KAZIMIERO DRAUGIJOS Viršininkai ir jų antrašai:
J. Pečėlingis — pirm., 209 I st., St. Mockus—Vice-pirm. 194 Athens st.,
J. M. Pečiulis — Prot. rašt., 15 Burrill Pl.,
M. Mockapetris — Fin. rašt., 279 Bolton st.,
Julius Mikalonis — Išdininkas, 148 D st.,
Pranas Sinkevičius — I Maršalka, 75 Mercer st.,
K. Vestfilda — II Maršalka, 172 Bolton st.,
Visi So. Bostone, Mass.

LIETUVIŲ UKĖSŲ DRAUGIJOS Administracija, So. Bostone, Mass.
S. Norkunas — pirmininkas, 396 — 4th st.,
A. Čebatorius — vice-pirmininkas, 1518 Columbia rd.,
M. Versiackas — prot. raštininkas, 105 Silver st.,
A. Latvinskas — fin. raštininkas, 252 Bowen st.,
M. Mockapetris — išdininkas, 297 Bolton st.,
P. Gelėžinis — maršalka, 141 Sixth street.
Sekantis susirinkimas bus bertaininis susirinkimas lapkr. 18 d. 1917 m. 2 val. po pietų Lietuvių svetainėje, So. Boston, Mass.
Užviečiame visus narius pributi ant šio susirinkimo butinai, nes turime nominacijas kandidatų ant kitų metų.
Sueikite visi ant laiko.
M. Versiackas, sekr.

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ D-JOS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO VALDYBOS ADRESAI:

J. Strimaitis, pirm.
J. Banūlis, pirm. pagalb.
Abiejų adresas: 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
S. Geniotis, užrašų sekr.
S. Šleinis, finansų sekr.
Abiejų adresas: 79 Vine st., Montello, Mass.
K. Vaičiūnas, kasininkas.
Organizatoriai:
Z. Jankauskas, 101 Oak st., Lawrence, Mass.
J. Kerdiejus, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
A. Čižauskas, 16 Sprague st., Montello, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO VALDYBOS ADRESAI:

K. Jurgelūnas, pirm.
377 W. Broadway,
J. Kerdiejus, sekr.,
366 W. Broadway.
Abudu So. Boston, Mass.
S. Šleinis, fin. rašt.,
79 Vine st.,
P. Kazlauskas, kasin.,
17 Enterprise st.
Abudu Montello, Mass.
Organizatoriai:
J. Banūlis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
J. Sekevičius, 101 Oak st., Lawrence, Mass.
S. Geniotis, 79 Vine st., Montello, Mass.

LIETUVIŲ DRAUGIJA ARGENTINOJE.
Susišėpimo ir Apvėtos draugija "DIEGAS" — Casilla de Corres 591, Buenos Aires, Argentina.

Pranešimas

lietuviams, kad mes, jau gerai žinomi jums, lietuviški kriaušėlai
P. Valiulis ir J. Savalskis, kurie seniau laikėme savo šapą po No. 70 Lawrence Street, dabar persikėlėme į naują vietą.

P. Valiulis ir J. Savalskis
42 Haverhill st., Lawrence, Mass.

CHORAMS LEKCIJOS

Bevažiuojant su koncertais kom. Mikas Petrauskas duos chorams pamokimus, kur tik bus paranku. Lekcija 10 dol. Gali gaut tokias lekcijas chorai vyrų, maišyti, moterų ar kvartetai. Lekcija užims apie 2 valandas laiko. Susitarimo antrašas:

Mikas Petrauskas
395 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Serganti Vyrai ir Moteris ekite pas Mane!

Su bent kokia chroniška, nervų arba šiaip kokia liga, kuri reikalauja specialisto patarnavimo. JIESKOKITE PAGALBOS TEN, KUR GALĖSITE JĄ SURASTI. Pradėkite tiesiai eiti Sveikatos keliu.

673
Washington Str.
arti Boylston St.
ant antrų lub.

Ofiso valandos:
9 val. ryte iki 4 val. po pietų.
nuo 6 val. iki 8 val. Nedėliomis
10 val. ryte iki 2 po pietų.

Jums išegzaminavimas nieko nekaštus, jeigu Jūs ėia gydymą. Geras ir užtikrintas ištyrimas (egzam.) parodys Jums tikrą fiziką stovį ir padės Jums atstoti ant sveikatos kelio. Tas išgelbės Jus nuo kančių ir kitur negero gydymo.
Daug metų praktikavęs. Paskiausieji ir geriausieji gydymai — medikališki ir elektriški. Naujausi ir geriausi prietaisai. Viskas kas geriausia sergantiems.

AR JŪS KENČIATE
Nuo silpnų nervų, skaudančio nugarkaulio, užmiršimo, nenormalio širdies mušimo, silpnų plaučių, apsnudimo, sunkaus jautimo, galvos skaudėjimo, svaigulio, neiškaus matymo, silpnumo sąnarių, ulcerio, žaidų, kataro, užkimimo gerklės, nuo skausmų viduriuose arba nugaroj, gerklės skaudėjimo, apvilktą liežuvį, konstipaciją, reumatizmo skausmą arba spaugų? Šių ir daug kitų ligų, nuo kurių matosi pirmas persergėjimas, nustoti sveikatą ir vikrumą ant visados.
Aš gydžiau vyrus ir moteris per daug metų. Vienas atsilankymas pas mane užtikrins Jus apie mano gabumus ir užganėdins Jumis, kodėl aš turiu tiek gerų pasekmių į trumpą laiką mano gydymo. Aš gyduu tik tikrą priežastį ligos ir silpnumo prianyks. Atminkite, kad pasitarimas yra absoliutiškai veltui.
Ateikite pas mane tuojau, jeigu Jums reikia gydytis. Užfrūktas ligos yra pavojinga. Nei viena liga nestovi ilgai be veikimo.

DR. J. H. KENEALY
673 WASHINGTON ST.
Antros durys nuo Boylston St. BOSTON, MASS.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas
TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Daimantus, Laikrodžius ir visokių gatunkų žiedus.

Duodame viską ant bargo — lengvų išmokėsių. Užlaikom kristalaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoje. Didelį ruošimtį duodom per kupčiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiuntus 25 c. stempomis. Musų agentai lankosi kiekvienam mieste pareikalavus per laisną.

J. P. TUINILA,
822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

ATIDAROMA DVASISKA SEMINARIJA

Kadangi žmonės kas-kart kreipiasi reikalaujami sutvėrimo naujų Amerikos Lietuvių Tautinės Katalikų Bažnyčios Parapijų, tat tam reikalingi kunigai. Rimti žmonės, baigusieji teologijos ar filosofijos mokslą, o taipgi gimnazistai gali išėiti į kunigus, pastodami į dvasinę seminariją, kurios kursas tuoj prasideda. Reikalaudami informacijų rašykite
Rt. Rev. S. B. Mickevič, 156 Garden st., Lawrence, Mass.

Pramoninkas, kuris nori išsigarsinti tegul pasigarsina "Ateityje"

DIRVA

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neužsiima barnėmis ne politikomis. Talpina daug žinių. Talpina daug mokslinių ir pamokymų straipsnių. "DIRVA" verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoje ir Meksikoje \$2.50. Kitose šalyse \$3.00. Ant pažiuros vienas No. Dykal.

"DIRVA"
2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO